

В НОМЕРЕ:

3 Мирные подвиги

5 Ұлы Жеңіске
71 жыл

8 Самая смешная
военная форма

ГАЗЕТА
ПАВЛОДАРСКОЙ
ОБЛАСТНОЙ
ДЕТСКО-ЮНОШЕСКОЙ
ОРГАНИЗАЦИИ

ТВОЙ

№№7-8

(218-219)

от 6 мая
2016 года

Мир

сенің әлемін

Желбіре, Жеңіс жалауы!

*Рисунок воспитанницы изостудии «Налитра»
Верилесовой Ксении, 12 лет,
Руководитель: Дмитриева Васелина Александровна*

сенің әлемін

№№7-8

(218-219)

от 6 мая
2016 годаЖИВЫЕ УРОКИ
ИСТОРИИ

5 мая 2016 года в музее «Деды – ветераны, внуки – следопыты» Дворца школьников имени М. Катаева в течение всего дня проходили музейные уроки для учащихся школ г. Павлодара.

На музейных занятиях руководитель музея Бахыт Беккожина рассказала приглашенным ребятам о военных годах. Дети рассмотрели экспонаты военных лет, послушали, как Бахыт Сагантаевна зачитала фронтовые письма. История военных лет, на которую можно было посмотреть с расстояния менее одного метра, не оставила равнодушным ни одного ребенка. Школьники надолго задержались у парашюта 43-го года, подаренного отряду красных следопытов «Казахстан» штабом военно-десантных войск.

Бахыт Сагантаевна так продумала свой музейный урок, чтобы дети ушли со Дворца школьников с новыми знаниями и впечатлениями. Справиться с такой задачей руководителю музея помогли сразу несколько проведенных конкурсно-познавательных игр. «Чтобы помнили» - так называлась викторина, в ходе которой ребята называли имена павлодарских героев. Бахыт Сагантаевна провела патриотическую беседу с учениками, рассказы-

вая о земляках, ушедших на фронт, об их подвигах, жизни в мирное время – до войны, после нее. Кинолекторий помог ребятам освежить в памяти фильмы о войне. На занятии пелись и угадывались песни о военном лихолетье.

к 9 мая 1985 года.

Открытие музея предшествовала большая кропотливая поисковая работа, проведенная отрядом красных следопытов «Казахстан» под руководством участника Великой Отечественной войны, ветерана 3-ей гвар-

В экспозиции «Павлодарцы – Герои Советского Союза» помещены фотографии наших земляков. В годы войны из Павлодарской области на фронт ушли 46 тысяч человек. Они воевали на всех фронтах и во всех родах войск, из них 23 тысячи воинов не вернулись: погибли в боях, умерли от ран, пропали без вести. Их имена занесены в книгу «Память», созданную областными советами ветеранов войны и труда. Из числа ушедших на фронт павлодарцев 22 человека получили высокое звание Героев Советского Союза.

На этом уроке к ребятам пришло осознание того, почему улицы родного города названы именами павлодарских героев Великой Отечественной войны.

Музей «Деды-ветераны, внуки – следопыты» Дворца школьников имени Героя Советского Союза М.М. Катаева был открыт

дейской воздушно-десантной бригады (ГВДБ) Владимира Михайловича Дьяченко.

**Варвара Даурбаева,
методист
Дворца школьников**

ТЕРПЕНЬЕ И ТРУД

Одним из важных средств коррекции недостатков психофизического развития личности умственно-отсталых детей является труд.

Формирование готовности к труду – это длительный и многоэтапный процесс. Учитывая ответственное отставание в развитии детей, всему педагогическому коллективу приходится работать целенаправленно и систематически, чтобы добиться положительных результатов в трудовом обучении.

Формирование умений и навыков самостоятельной работы детей дошкольного и младшего школьного возраста с нарушением интеллекта рассматривается как педагогическое воздействие, решающее задачу всестороннего развития и направленное на формирование трудовых навыков. Основной формой организации самостоятельной деятельности является сотрудничество, где труд рассматривается как средство умственного воспитания, так как способствует развитию внимания, мышления, сообразительности, позволяет ребенку почувствовать свою самостоятельность, уверенность в своих силах.

Определяющим направлением в организации самостоятельной работы детей дошкольного возраста с нарушением интеллекта является игра, позволяющая учитывать особенности развития ребенка. Специалисты умело используют игровые приемы, способствующие соподчинению интересов, то есть совпадают интересы ре-

бенка, подкрепленные игровой ситуацией и воспитательные задачи педагога.

Нашу работу по формированию самостоятельной работы детей с нарушением интеллекта мы стараемся организовать так, чтобы ребенок не являлся пассивным слушателем, воспринимая объяснение, а активно приобретал знания, умения и навыки в ходе самостоятельной, созидательной деятельности, педагог становится помощником, готовым в нужный момент оказать необходимую помощь. Он доброжелательно, ненавязчиво руководит ребенком, становясь посредником между ним и специально подготовленной средой.

Особое место в организации работы по формированию умений и навыков самостоятельной деятельности младших школьников с нарушением интеллекта мы отводим самообслуживанию. И направляем свое внимание на то, чтобы не подавить стремление к самостоятельности, важному фактору формирования трудолюбия.

Хозяйственно-бытовой труд в этом возрасте ограничиваем выполнением простейших индивидуальных поручений. В течение дня мы для каждого ребенка находим нужное и полезное дело, иногда одно и то же поручение даем нескольким детям одновременно – это самая первая ступень к коллективному труду – труд рядом.

В старшем возрасте у детей с нарушением интеллекта основным видом организации самостоятельной работы про-

должает оставаться труд по самообслуживанию, формируем стремление быть опрятным и аккуратным, содержать свои вещи в чистоте, быть чистым (правильно мыть руки, пользоваться предметами личной гигиены). С этого возраста приучаем детей выполнять работу хорошо, доводить начатое дело до конца.

У детей старшего школьного возраста есть некоторые навыки и умения занятий ручным трудом, поэтому при организации совместной деятельности мы даем детям с нарушением интеллекта возможность проявления самостоятельности, активности, закрепляем и совершенствуем навыки работы с бумагой, клеем, тканью, ножницами, помогаем при этом осознать значимость выполненной работы.

Детей с нарушением интеллекта старшего дошкольного возраста учим ухаживать за комнатными растениями, обитателями уголка живой природы, доводя до сознания детей, что необходимо создавать условия для роста и развития комнатных растений, осуществлять правильный уход, обращаем внимание детей на особенности внешнего вида растений. Знакомим детей с трудом взрослых, объясняя значение труда в жизни детей, привлекая их к посильному труду на участке, в огороде, цветнике.

**Акказенова А.Г.,
инструктор по труду МСУ**

КЛАСС ГОДА

В городе Экибастузе общественный досуговый комплекс «Кайнар» объявил о городском конкурсе «Класс года». Конкурс состоял из трех туров: отборочный тур, конкурсный этап и финал. В отборочном туре надо было снять видеоролик о классе. По школьному конкурсу «Лучший класс года!» в СОШ №13 г. Экибастуза на I место вышли два класса: 5 «А» и 7 «Б» классы.

Было принято решение, что на городском конкурсе СОШ №13 города Экибастуза будут представлять учащиеся 7 «Б» класса, где классным руководителем является Зайкан Алена Олеговна. На отборочный тур классный комитет 7 «Б» класса под руководством классного руководителя сняли видеоролик о классе. В коротком видео класс должен был рассказать о своем коллективе, его составе, о своих достижениях и т.д. Ребята справились с этим заданием - 18 февраля 7 «Б» класс прошел в конкурсный этап.

На следующем этапе – конкурсном – участники от нашей школы должны были показать внеклассное мероприятие. Классный руководитель Алена Олеговна провела внеклассное занятие «Школьная жизнь, незабываемая пора». В мероприятии участвовал весь классный комитет, родители и классный руководитель.

Чтобы оценить работу конкурсантов, в нашу школу пришли методист общественного досугового комплекса «Кайнар» Зеленкевич Н.А. и завучи по воспитательной работе с других школ.

Мероприятие началось с отчета о проделанной работе по направлениям за I полугодие, затем класс с родителями поделились на две команды и соревновались друг с другом. В конце ребятам показали видеоролик с участием их родителей. По итогам двух туров классный комитет 7 «Б» класса прошел в финал.

11 марта в «Кайнаре» состоялся финал городского конкурса «Класс года». В финале было 3 задания. Первое – флеш-моб «Я и мой класс», второе – квилт-полотно «Наши достижения», и последнее задание – треугольник «Содружество, сотворчество, результат». В последнем нужно было показать взаимодействие совместной работы учителя, ученика и родителей.

По жеребьевке ученики 7 «Б» класса СОШ №13 выступили первыми. Сначала ребята по очереди выходили с плакатами, затем исполнили танец с классным руководителем и со своими родителями.

На второе задание 7 «Б» класс вместе с классным руководителем Зайкан А.О. подготовил квилт-полотно. Ребята вышли на сцену и презентовали свою работу, рассказав о достижениях каждого ученика и класса в целом. К последнему заданию был снят видеоролик «Содружество, сотворчество, результат».

По итогам финала городского конкурса «Класс года» 7 «Б» класс СОШ №13 г. Экибастуза получил номинацию «Творческий класс». Мы гордимся этим достижением!

**Мадина Карпыкова,
старшая вожатая,
СОШ №13 г. Экибастуза**

Советский летчик кормит голубей в минуты отдыха.
Фото: Ольга Игнатович.

№№7-8

(218-219)

от 6 мая
2016 года

Случалось ли вам видеть людей, которые делают добро просто так? Давно ли вы сами помогли кому-нибудь безвозмездно, искренне? В современном мире подобное явление встретишь не часто. Возможно, не то воспитание целого поколения. Возможно, надо винить во всем рыночные отношения в обществе. И все-таки сегодня на всех континентах существуют множество организаций, участники которых, жертвуя собственным временем и силами, делают наш мир лучше и добрее. Людей таких сообщество именуют волонтерами.

Как дворянин изво-лит...

Первоначально волонтерами называли исключительно солдат-добровольцев. В XVII веке французское «volontaire», итальянское «volontario», немецкое «Volontair», английское «volonteere» появляются примерно в одно время, поэтому в русском языке в течение XVIII—XIX веков у этого слова не могла появиться постоянная транскрипция.

Вольтир, волонтир, волунтир, валентир, волонтер, — эти варианты одного слова использовались в зависимости от того, какой иностранный язык предпочитал русский дворянин, ставший добровольцем.

В СССР слово «волонтер» употреблялось не так часто; вместо него говорили «доброволец» и «ополченец».

В наше время укоренилось слово «волонтер», но теперь его значение приобрело множество оттенков.

Существуют разные направления волонтерских движений — некоммерческих организаций, которые выполняют общественные работы на добровольных началах, безвозмездно. Среди них самые актуальные: защита прав и свобод человека, благоустройство и озеленение улиц и дворов города, помощь социально уязвимым группам граждан (пожилые люди, сироты, инвалиды, малообеспеченные слои населения), помощь животным, благотворительные концерты.

Кроме того, прослеживается зависимость направления волонтерской деятельности от географии ее работы. Если в Африку чаще всего волонтеры отправляются с целью накормить и обеспечить одеждой население, в страны, где ведутся военные действия — дать людям самое необходимое для выживания, то, скажем, волонтеры материально обеспеченной Европы собирают средства на лечение генетических и онкологических заболеваний.

Что касается волонтерских объединений стран СНГ, то здесь можно отметить универсальность работы его членов: сегодня определенная

команда помогает собрать средства на лечение больного раком человека, а завтра эти же люди могут искать спонсоров для приюта животных. И это совсем не означает, что волонтеры постсоветского пространства дилетанты или то, что они не знают, чем именно заниматься. Наоборот, такие волонтеры быстро реагируют на изменения условий в жизни города или даже страны.

• Волонтеры Детского центра мира посетили Детскую деревню семейного типа с шоу-программой и угощениями.

Павлодар считается самым добрым городом в Казахстане. Этот титул он получил в ноябре 2015 года, став обладателем республиканской премии от «Седьмого канала» в номинации «Самый добрый город», опередив города Темиртау и Костанай и набрав 48,8% голосов пользователей всемирной сети в интернет-голосовании.

Давайте рассмотрим некоторые миротворческие и волонтерские организации, которые действуют в Павлодаре.

Международный фонд мира Павлодарской области

В марте 1972 года в Павлодаре была создана областная комиссия содействия Советскому фонду мира, ныне преобразованная в общественную организацию — «Международный фонд мира Павлодарской области». Павлодарский Фонд Мира на сегодня — единственная организация в Казахстане такого рода. 37 лет бессменным руководителем этого объединения является

Владимир Борисович Егоров. Активисты международного фонда мира Павлодарской области ведут свою миротворческую деятельность на предприятиях Павлодара, в школах. Волонтеры этого фонда ухаживают за заброшенными могилами, устраивают встречи и митинги, на которых говорят о непреходящем значении мира на Земле.

Миротворческий батальон «Казбат»

Единомышленниками международного фонда мира Павлодарской области является миротворческий батальон «Казбат». По данным Минобороны Казахстана, за 5 лет миротворческой миссии в Ираке в составе коалиционных сил участвовало 290 военнослужащих казахстанской армии. Бойцы «Казбата» занимались поиском и уничтожением неразорвавшихся боеприпасов,

Детский центр мира Павлодарской области

Добродетели, миротворчеству, волонтерству и простой человеческой отзывчивости учат детей и подростков в Детском центре мира, который расположен в областном Дворце школьников им. М. Катаева. Областной Детский центр мира работает под началом Единой детско-юношеской организации «Жас Улан» и начал свою работу с 2014 года. Целью его создания стало воспитание в детях самых чистых побуждений — помогать ближним, сохранять мир и согласие между всеми народами Казахстана. Работа Центра построена так, чтобы школьники, желающие стать волонтерами, с самого начала включились в общественную жизнь города и поняли, что значит быть активными гражданами. Рабочий график юных добровольцев распланирован на год вперед. Ребята ставят спектакли в детских домах, устраивают акции на улицах города, запускают масштабные проекты, направленные на привлечение еще большего количества школьников к добрым делам города и области.

Акции «Не хватает на проезд — возьми 5 тенге!», «Комплимент за обнимашку», «Добро из детских рук» дети вели от самого начала — идеи — до ее исполнения и анализа проделанной работы.

Ребята из Детского центра мира самостоятельно занимаются организацией благотворительных концертов, работают с детьми с особыми образовательными потребностями. Кстати, это направление волонтерской работы Центра является особенно важным. Миротворцы любят цитировать Мать Терезу: «Купите в себе любовь, заботу и нежность, чтобы в нужный момент подарить это нужному человеку». Наверное, именно эту идею Детский центр мира вкладывает в основу всех своих начинаний, изо дня в день намечая и выполняя «добрые» планы.

Кто-то скажет, что в мирное время говорить о подвигах неразумно. Но мы считаем, что ежедневная работа во благо других людей — это и есть большой и ценный подвиг. А волонтеры — те, кто действительно выполняют на Земле миссию добродетели — это самые настоящие герои. Возможно, их имен не будут знать миллионы и даже тысячи, но зато их дела станут для некоторых самым дорогим подарком в виде счастья или спасенной жизни.

Евгений Новиков,
студия журналистики
Дворца школьников

Оқушы өміріндегі ана тіліміздің рухани маңыздылығы

Рухани-адамгершілікке тәрбиелеу дегеніміз оқушы өміріндегі орнын, жауапкершілігін түсініп, өзін-өзі жетілдіріп, айнала қоршаған адамдар мен кез-келген затқа, жан-жануарларға және экологияға жақсылық тілеп, қайырымдылық жасауға тәрбиелеу. Сондықтан рухани-адамгершілік білімі жеке тұлғаны қалыптастырудың негізі болып табылады. Осы тұрғыдан келгенде еліміздің барлық мектептерінде тәжірибеден өтіп жатқан қазақ тілі мен әдебиет пәндерінің оқыту мен тәрбие үрдісіндегі орны өзгеше. Оның өзгеше болатын се-

бебі, бұл пәннің мазмұнын мектептегі басқа пәндердегідей ғылыми тұрғыдағы білім негіздері емес, керісінше руханилық бағдардағы тәрбиелік мәнді ұғымдар, оқушылардың өзіндік «Менін» қалыптастыруға ықпал ететіндей дәрежедегі адамгершілік құндылықтар қамтиды.

«Қазақ тілі және әдебиеті» бірінші тіл ретінде жалпы білімнің негізін құрайтын аса маңызды пәндердің бірі болып табылады. «Қазақ тілі және әдебиеті» пәнінің ерекшелігі — оның екі қызмет атқаруында: біріншіден,

оқушыларды қазақ тілінде оқуға, жазуға, тыңдауға және өз ойын еркін, дұрыс жеткізе білуге үйретеді, екіншіден, мектепте оқытатын басқа да пәндерді меңгерту құралы болып табылады. Мұның бәрі де баланың жеке басының қоғамдық бағытын анықтайды, оның өмірге белсенді ұстанымын бірте-бірте қалыптастырады. Әр баланың жеке басы — оның мо-

ральдық дамуы үшін қамқорлық жасау — бүгінгі күннің және алдағы күндердің талабы, оған педагогтың күнделікті көңіл бөлуі талап етіледі.

Б.Шажанканова,
Павлодар қаласы
№20 лицей-мектебі,
қазақ тілі мен
пәнінің мұғалімі

Повесть о настоящем патриоте

• Кадр из кинофильма «А зори здесь тихие», 1972 год.
Режиссёр: Станислав Ростоцкий.

Патриотическое воспитание является одним из приоритетных направлений в системе образования Казахстана. Оно способствует формированию у молодежи высокого патриотического сознания, готовности к выполнению гражданского долга.

Патриотическое воспитание — многоплановая, систематическая, целенаправленная и скоординированная деятельность государственных органов, общественных объединений и организаций по формированию у школьников высокого патриотического сознания, возвышенного чувства верности своему Отечеству.

Цель патриотического воспитания - развитие у учащихся гражданственности, патриотизма как важнейших духовно-нравственных и социальных ценностей, формирование у школьников профессионально значимых качеств, умений и готовности к их активному проявлению в различных сферах жизни общества. А также верности конституционному и воинскому долгу в условиях мирного и военного времени, высокой ответственности и дисциплинированности.

Для достижения этой цели требуется выполнение следующих основных задач:

- создание научно-методического обеспечения функционирования системы патриотического воспитания в школе;
- создание новой эффективной системы патриотического воспитания, обеспечивающей оптимальные условия развития у школьников верности к Отечеству, готовности к

достоинству служению обществу и государству, честному выполнению долга и служебных обязанностей;

- утверждение в сознании и чувствах школьников патриотических ценностей, взглядов и убеждений, уважения к культурному и историческому прошлому Казахстана, к традициям, повышение престижа государственной службы;

- формирование у учащихся активной жизненной позиции;

- формирование у школьников потребности в здоровом образе жизни.

• Кадр из кинофильма «В бой идут одни «старики», 1973 год
Режиссёр: Леонид Быков.

Активная учебная деятельность школьников протекает на уроках, лекциях, практических занятиях, экскурсиях и в других формах организации процесса обучения. Поэтому для повышения воспитательного влияния обучения важно обеспечить, при сохранении ведущей роли урока, сочетание всего многообразия форм его организации. Применение разнообразных форм организации процесса обучения обогащает палитру делового общения учащихся со своими товарищами и учителями в условиях активной познавательной деятельности. Это способствует более глубокому осознанию личной причастности к решению общественно ценных задач учебной работы.

Поэтому выбор методов воспи-

тания очень важен, и обычный набор приемов и методов должен быть дополнен тем, что действительно заинтересует учеников, особенно если их возраст является переходным.

Заинтересовать учащихся крайне трудно, так как существует ряд проблем, связанных с доступностью огромного количества информации, которую они еще не умеют синтезировать. Отсюда вытекает следующая проблема: неправильный выбор идеала для подражания, что может привести к полной деморализации ребенка. И примеров

духовно-нравственного разложения молодежи очень много. Особенно процесс воспитания осложняется социальными условиями многих семей. Также процесс воспитания затруднен тем, что, к сожалению, дети перестали читать художественную литературу, они считают это нудным и бесполезным занятием. И от непопулярности чтения страдает не только воспитание, но и учебный процесс в целом.

Так как я являюсь классным руководителем 8 «В» класса, с этой проблемой знакома. Поэтому и поиск оптимальных методов для меня, как, наверное, и для других классных руководителей, актуален.

В связи с этим в 2014-2015 учебном году я опробовала метод анализа кинофильмов в 8 классе.

Выбор темы «Великая Отечественная война» был не случайным, так как именно в 2015 году мы отметили 70-летие Великой Победы. Кроме того, этот период истории страны ярко характеризует патриотичность нашего народа, личностные качества героев, как положительные, так и отрицательные, что позволяет детям составлять свое мнение на контрастах.

Первым этапом был опрос учащихся с целью выявления интересов по данной тематике, далее была осуществлена подборка фильмов, в которых можно проследить различные аспекты жизни людей и их поступки.

В течение определенного времени ученики должны были посмотреть предложенный фильм, затем в виде эссе, схемы или кластера написать замечание или свое видение картины. Следующим этапом было обсуждение кинофильма, где ребята делились своими впечатлениями. В ходе обсуждения внимание заострилось на тех моментах, которые наиболее ярко отражали цели нашей работы. Кроме того, если наряду с фильмом существует художественное издание, ребятам было предложено сравнить фильм и книгу. Таким образом, можно приступить к решению проблемы непопулярности чтения среди подростков.

Но говорить о развитии патриотического воспитания еще рано, так как сформированное патриотическое сознание человека проявляется лишь тогда, когда данные нами знания помогли ему определить свою жизненную позицию, и когда эта позиция выросла в убеждение, определяющее весь его жизненный путь.

Пока лишь мы находимся на стадии развития патриотического самосознания у учащихся. И я считаю, что мы движемся в правильном направлении.

**Кудайбергенова М.А.,
учитель истории и географии
Кенжекольская СОШ
г. Павлодара**

Жерлес ардагердің тағдыры

Біздің жерлесіміз Усманов Равиль Мифтаходинович 1923 жылдың 5 желтоқсанында Павлодар облысының Павлодар ауданында дүниеге келген екен. 1942 жылы мамы айында 19 жасында соғысқа Павлодар қалалық әскери комиссариатынан шақырылып, 1942 жылдың мамырынан тамызына дейін 474 қатардағы полкте соғысқан. 1942 жылдың тамыз айынан 1946 жылдың маусымына дейін 604 полктің қатардағы жауынгері болып шайқасқан. 1947 жылы ефрейтор атағын алады. 1947- жылы демобилизацияланды.

Равиль ата Болгарияда, Румынияда шайқасқан. Равиль атаның жеті жылдық білімі болды. 1945-жылы «1941-1945ж.ж.Ұлы Отан соғысында Германиядағы жеңіс үшін» орденімен марапатталды. 1965-жылы «Ұлы Жеңістің 20 жылдығы», 1975-жылы «Ұлы Жеңістің 30 жылдығы», 1985-жылы «Ұлы Жеңістің 40 жылдығы» ордендерімен марапатталған. 1967,1978, 1988 жылдары «Кеңес Одағының қарулы күштерінің 60, 70, 80 жылдығы» ордендерінің иегері атанған. 1985-жылы «2 дәрежелі соғыс» орденімен марапатталды. Соғыстан оралған соң Равиль ата тың және тыңайған

жерлерді игеру ісіне белсенді араласады. Оның дәлелі 1957-жылғы «Тың жерлерді игергені үшін» ордені. 1963-жылы комбайнер мандығын игерді. 1967, 1971 жылдары Кенжекөл ауылдық Кеңесінің депутаты болып сайланды. Ал 1983-жылы «Еңбек ардагері» орденімен марапатталады.

1961 жылы үйленіп, 1969 жылы қызы Сабира, 1971 жылы ұлы Камиль дүниеге келді. Соғыстан кейін № 499 кеңшарда қазіргі Кенжекөл ауылында қызмет етті. 1993 жылдың 5 мамырында қатты науқастан кейін қайтыс болыпты.

Елімізді жаудан азат етуде қаншама ағаларымыз бен апаларымыз өз өмірлерін Отан үшін қиды, Отаны үшін отқа түсуден аянбады. Сол ағаларымыз бен апаларымыздың, аналарымыз бен аталарымыздың арқасында барлық отандастарымыз бейбітшілік күн кешуде. Равиль ата тәрізді ардақты ардагер аталарымыздың көрсеткен ерліктерін ұмытуға болмайды, соғыс және тыл ардагерлерін, олардың есімдерін қастерлеуіміз қажет.

**Калиева Самал Маратовна
Кенжекөл орта мектебінің
тарих пәнінің мұғалімі**

Менің қалам

Менің қалам – Павлодар,
Көрген адам таңданар.
Көшелері керікті,
Гүлдер де бар, тал да бар.
Сүйем туған қаламды,
Сүйем туған даламды.
Ертіс тасып ағады,
Қызықтаймын жағанды.
Қаламыз таза, әдемі,
Келген қонақ көреді.
Қаламыздың үстінен,
Бұлттар жаңбыр себеді.

**Нұршуақ Сәрсенбай
Кенжекөл ЖОББМ-нің
3 «А» сынып оқушысы**

Нұрлы ел

Қазақстан – менің елім,
Мәңгілік ел – нұрлы ел.
Елі ғажап, жері жайсаң,
Күн шуақты еркін ел.
Құшақ ашқан достарына,
Пейілі кең, жомарт ел.
Атыраудан Алтай асқан,
Байтақ өлке, нұрлы жер.
Ай сәулелі Астанасы,
Арман-қиял жемісі ел.
Көкжиекте күні күлген,
Келешегі – келісті ел.
Азияның барысындай,
Ұлдары бар асқан ел.
Бүгінгің Қыз –Жібегі,
Қыздары оның – арман ел.
Елін сүйген Елбасы бар,

Болашағы жарқын ел.
Қазақстан менің елім,
Мәңгілік ел – нұрлы ел!

**Валерия Бакшеева,
7 «В» сынып оқушысы**

Қайсар Бауыржан

Көзінде отты жасын бар
Жан жырлар оны жаңа ұрпақ
Келешек,
Ұлы батырлар
Баукене қарар таңырқап.
Жеңілдеп безіп аманда
Үлесін алған бауырдан
Күрделі біздің заманда
Ұқсайды,
Қайсар Бауржан!
Айлап оны алыста
Тербеген дала бесігі
Бауржан болып
Соғыста!
Жарқ етті
Қазақ есімі!
Өрт кешкен отты жылдарда
Шынығып өсті өр тұлға
Сүйеу боп
Сұрапылдарда
Даласы тұрды артында
Аға боп майдан өртіңде
Сан ұлттың ұлы Бауржан
Жүрегінде ол туған жерінде
Жеңілмей Анкей – аумаған...
(жалғасы бар)

**Кенжекөл мектебі
4 «А» сынып оқушысы,
Ернар Құрманқали**

№№7-8

(218-219)

от 6 лая
2016 года**Мектеп омбудсмендері - еліміздің болашағы!**

Еліміздің өркендеуі, гүлденуі – жас ұрпақтың қолында. Егемен еліміздің ертеңіне өз үлесімізді қосқымыз келсе, білімді, тәрбиелі, белсенді болуымыз керек. Осы мақсатта 2016 жылдың 20 сәуір күні Аудандық оқушылар үйінің ұйымдастыруымен «Мектеп омбудсмендері-2016» көшбасшылар-омбудсмендерінің аудандық сайысы өткізілді.

Аудандық сайысына 11 аға тәлімгер, 10 мектеп омбудсмені қатысты. Сайысты бастамас бұрын Аудандық оқушылар үйінің директоры М.В.Кишкеналина мектеп омбудсмендерінің жұмысын

дамытуға, жетілдіруге шақырып, сәттілік тіледі. Сайыс барысында әрбір мектеп омбудсмені өзінің атқарылып жатқан жұмыстарын қорғады. Сайысқа қатысушылар бір-бірімен бетпе-бет сұхбаттасып, қызықтырған мәселелерді талдап, өздерінің пікірлерімен бөлісті. Оқушылар үлкен жауапкершілікпен дайындалып, өздері де жақсы әсер алды. Сайыстың соңында жеңімпаз анықталып, Қаратерек жалпы орта білім беретін мектебінің омбудсмені 10 «а» лицей-сыныбының оқушысы Оразбекова Эльнара облыстық «Мектеп омбудсмендері-2016» сайысында Май ауданының намысын қорғайтын болады. Эльнараға сәттілік тілейміз! Көптеген ізгілікті істерімен көріне білген мектеп омбудсмендерінің игі істері, алар асулары әлі де алда!

Еліміздің нағыз патриоттары, өзгерістерден қорықпайтын, еңбекқұмар, білімге құштар, өзін-өзі жетілдіруге үнемі ұмтылатын, мектеп омбудсмендерінің болашағы жарқын болсын!

*Май ауданы,
Аудандық оқушылар үйі
«Жас Ұлан» балалар
ұйымының координаторы
К.Н. Айдаргазина*

Алынбайтын асу жоқ...

Ұямыздан ұшып, өмірдің жолын бастауға аз уақыт қалғанын байқаймыз. Алдымыздағы бір жыл уақытымыз көзді ашып-жұмғанша өте шығады. Осы кезден бастап ой ойласам, алдымызда таудай бір төбе тұрғандай.

Егер адам шын ниеттен, қолынан көп іс келеді. Қазақ халқында «Алынбайтын асу жоқ», - деген қанатты сөз бар. Бұл қанатты сөздің астарында ізгі ниет, адал ой ойлап, талаптанып еңбек еткен адамның жетпейтін жетістігі, алмайтын асуы жоқ деген ой бар. Өмірде әркім өз жолын табуға, талаптанып жетістікке жетуді армандайды. Барлығы бірден біз ойлағандай болмайды. Біз өмірге еңбекқорлықпен, асқан табандылықпен, үлкен адамгершілікке қол жеткіземіз. Қойған мақсатына, аңсаған арманына жету үшін ең

алдымен, мақсаттың өзіне және өзгелерге пайдалы ізгі іске бағытталу керек. Қойылған мақсат тиісінше түрде ойластырылуы және өз мүмкіндігіңе сәйкес болуы тиіс. Ең бастысы адамның жан-жақты ізденіп білім алуы, адам тынымсыз еңбектенуі және өзіне деген ішкі сенімінің берік болуы, табысқа жетудің кілті болып табылады деп санаймыз. Шәкәрім Құдайберді ұлы айтқандай: «Адам еңбек, ақ пейіл, мейірім жоқ, осы болар таза ақыл өлді демек», - бұл өз мақсатыңа жетуге талпынуымыз керек.

Біз – өмір шырағымыз. Ал шырақ болып жана алсаң, жолың айдай ашылады. Қараңғыда шырақ, жарықта шуақ болыңыздар!

*Смағұл Айгерім,
Май ауданы,
Жалтыр ЖОМ-нің
10-сынып оқушысы*

Ризамын мен бабаларға

Мен ризамын, ризамын өмірге
Алаңсыз аяқ басып жүргеніме
Аспаным ашық, халқым тату
Не керек тағы бұл дүниеде?
Мен де бір пенде Алла жаратқан
Шыққанмын қазақтан, ел үшін кан жұтқан
Қаншама бейкүнә қан төгіліп,
Жауға қарсы жүгірді алашым жөнеліп
Сол үшін мен бабалармен мақтанамын
Оларға деген құрметімді несіне жасырамын?
Аталарым-батырларым
Рахимжаным, Бауыржаным
Әжелерім-батылдарым
Алиям мен Мәншүгім
Сіздерге арнаулы болсын менің өлең-шумағым
Халқымыздың бейбітшілігі үшін сіздерге алғысым шексіз
Сіздер болмасаңыз, болдық па біз? Белгісіз
Мүмкін жүруші едім қазіргі кезде
Бірақ, ұлттым қазақ емес, ұлттым неміс
Сіздер туралы кітаптар бүгінгі күнге жетік,
Сіздер туралы көптеген қаһарлы әңгіме естідік.
Естігенде көзімнен жас шығып, денем дір етті,
Ойыма қатыгез жылдар бейнелетті,
Сол қайғының ащысын татпаған отбасы жоқ
Бір үлкен қасірет үшін себепкер болды жауыздық.

*Қанат Іңкәр,
«Қаламгер» баспа орталығы,
Оқушылар сарайы*

Ресурстық орталық - инновациялық білім көзі

2016 жылдың сәуір айында облыстық білім беру басқармасының білім беруді және тәрбиелеуді дамытудың инновациялық орталығы және Железин аудандық білім бөлімінің ұйымдастыруымен Железин №3 жалпы орта білім беру мектебінде «Шағын кешенді мектеп жағдайында бәсекеге қабілетті тұлға қалыптастыру» тақырыбында облыстық семинар өтті. Семинар жұмысына Павлодар облысының білім беру бөлімдерінің әдіскерлері, облыстық ресурстық орталықтарының және магнитті мектептерінің пән мұғалімдері қатысты. Магнитті мектептер: Есқара, Озерный, Жаңа жұлдыздан келген оқушылармен орыс тілі пәні мұғалімі С.Ж.Даниярова 11 сыныпта «Причастие», математика пәні мұғалімі З.Мусалимова «Көрсеткіштік теңдеулер мен

олардың жүйелері» тақырыбында жаңа форматтағы сабақ өткізді. 10 сыныптарға Железин №3 ЖОББМ-нің тарих пәні мұғалімі А.С.Чужаев пен Жаңа жұлдыз мектебінің қазақ тілі мен әдебиет пәнінің мұғалімі Д.У.Жүнісова «Махамбет Өтемісұлы», Железин №3 ЖОББМ-нің қазақ тілі мен әдебиет пәнінің мұғалімі Т.С.Зеймуллаева мен Озерный мектебінің биология пәнінің мұғалімі А.С.И.Исабеков «Мәшһүр-Жүсіп Көпейұлы» тақырыбында кіріктірілген сабақтар көрсетті. Семинар барысында мектептің аға тәлімгері Т.Е.Карибаев пен директордың кәсіби-бағдар жөніндегі орынбасары А.Е.Умарова оқушылармен үзілісте «Менің сүйікті мамандығым» атты тренинг өткізіп, нәтижесінде әр оқушы өз ойын еркін жеткізе білді. Директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары С.Д.Сейлханованың ұйымдастыруымен тірек және магнитті мектеп оқушыларының арасында өткен «Жайдарман» көңілді тапқырлар сайысы көрермендер көңілінен шықты. Семинарға келген қонақтармен бастауыш сынып мұғалімі М.А.Джусупова «Критериалды бағалау-оқушы мүмкіндігін бағалауға жол ашады» тақырыбында коучинг өткізді.

*Железин №3 ЖББОМ
директордың оқу ісі жөніндегі
орынбасары Ж.Байманова*

ҰЛЫ ЖЕҢІСКЕ 71 ЖЫЛ

Қазақстанда Ұлы Жеңіс мерекесін соғыс ардагерлері, ақсақалдар мен ақ самайлы аналармен бірге әкелері мен ағаларын, туған – туысқандарын еске алу ретінде ризашылықпен бүкіл ел соғыстан оралмаған қаһармандарды еске алады. Сол жылдары Қазақстанға эвакуацияланған заводтар мен фабрикалар көшірілді. Қазақстан - майданға керекті оқ – дәрі мен азық – түлік дайындап жеткізетін орасан зор орталыққа айналды. Сонымен қатар, қаншама босқындар Қазақстан соғыс азабын тартқан талай – талай жетім – жесірлерді бауырына басты, жылулық пен бауырмашылдық көрсетті, бір тілім нанын бөліп берді.

30 сәуірде сағат 14.25 ең алғаш болып рейхстагқа Жеңіс туын қазақтың қара баласы 21 жастағы лейтенант Қошқарбаев Рахымжан ілді. Бұл – Жеңістің алғашқы қарлығашы еді.

Павлодар қаласы отбасы үлгісіндегі балалар ауылының әкімшілігі және тәрбиеленушілері атынан Ұлы Отан соғысының ардагерлерін Жеңіс күнімен құттықтай отырып, зор денсаулық, Отанымызға тыныштық пен бейбіт өмір тілейміз!

*Құдайбергенова Альбина,
Павлодар қаласы,
балалар ауылының
тәрбиеленушісі*

Мектеп – ұя, алысқа сені самғатар...

Мектеп - білім айдынындағы үлкен кеме. Осы кемеді әр бала өз өмірінің он бір жылын өткізеді. Мектеп табалдырығын тарыдай болып аттап, он бір жыл бойы білім алып, таудай болып шығамыз. Алғашқыда мектепке келіп, әрбір әріпті, әрбір санды жазып үйрену қалай қиынға соққан еді?! Уақыт өте бәрі өзгерді. Жазуды да, оқуды білмейтін кішкентай балалар бүгін міне, мектеп бітіру туралы аттестатты қолдарына ұстап, үлкен өмірге жолдама алғалы отырмыз. «Қашан ғана осы мектепті бітіремін?» деп ойлайтын кездер де көп болып еді. Қазір сол мектептің 9-сыныбын бітіргелі жатқаным өзім сене алмаймын. Көзді ашып-жұмғанша уақыт тез өтті де кетті.

Мектепте біз шынайы дос табамыз, білім алып, өмірді үйренеміз. Мектеп бізге тірек беріп, жылулық пен бақыт сыйлайды. Ал ұстаздар болса бізге үйретуден еш жалықпас. Мектепте өткен уақыт – адам өміріндегі шаттыққа толы кездер. Дәл осы кездер есімізде ең жарқын естеліктер бо-

лып қалады. Кейде бірінші сыныпта оқитын балаларға қарап, қайтадан сол шақтарға оралғым келеді. Басымнан қайтадан бастауыш сыныптағы қызықтарды өткізім келеді. Өз мектебімді шын мәнінде жақсы көремін. Ендігі беталысым алдыма үлкен мақсаттар қойып, асқан асуларды бағындырып, елім мақтан тұтатын азамат болғым келеді. Бұл – менің мөпелеп есірген еке-шешемнің, ақылшы ұстазымның, алтын ұям – мектебімнің алдындағы борышым!

*Самал Бектурганова,
№ 19 ЖОМ, 9 «Б» сынып,
Павлодар қаласы*

Павлодар қаласы, № 19 жалпы орта білім беру мектебінің оқушылары өте талапты, қаламдары үшкір, шығармашыл балалар. Бүгін сіздерге № 19 мектеп жаңалықтарымен, оқушылардың шығармашылығын ұсынамыз.

Ең үздік сынып

Биылғы оқу жылы біздің сынып үшін ең жауапты, ең табысты да қызықты жыл болды. «Ең үздік сынып» сайысы - мектептер үшін, сыныптар үшін қиын да күрделі сайыстардың бірі. Сайыс бірнеше кезеңнен тұрады және жыл бойы жалғасады. Енді мамыр айында соңғы кезеңі – финалы өткізіледі. Біздің сынып осы финалға өткен «ең үздік» 5 сыныптың қатарында. Оны біз үлкен мақтанышпен айта аламыз. Қазір бар күш-жігерімізді жинап соңғы финалға дайындық үстіндеміз.

Иә, осы күнге жету бізге оңайға түскен жоқ. Бұл сайыс біздің достығымызды нығайтып, бірлігімізді арттырды. Ой-өрісімізді кеңейтіп,

білімімізді, өнерімізді, шығармашылық қабілеттерімізді шындады. Осы сайысқа қатысу арқылы біз өзімізге көп достар таптық, бір-бірімізді сыйлап, құрметтей білуге үйрендік. «Жеңістің» оңайлықпен келмейтінін түсіндік. Әрбір жеткен жетістігімізге қуанып, қиыншылықтарымызды бір кісідей көтеріп, жеңе білуге тырыстық. Бұл сайыс бізді шыдамдалыққа, табандылыққа, еңбексүйгіштікке, ізденімпаздыққа тәрбиеледі. Осындай сайыстарға жиі қатысып тұру керек екенін түсіндік. «Ең үздік сынып» атанамыз деген сеніміміз мол. Ісіміз сәтті болсын!

Бауржанова Диана
8«Б»-сынып

Кездесудің берері көп...

Сәуір айында №8 балалар кітапханасында «Павлодар балаларды кітап оқуға шақырады» атты акция аясында, Керекудің көрнекті ақыны, айтыскер, журналист Шолпан Байғалымен кездесу өтті. Шолпан Байғалының мақсаты – жас ұрпақты Шолпан Байғалының шығармашылығымен, поэзиясымен тереңірек таныстыру, шара ақынның шығармаларынан өзінше ой түйге, өлең құдіретінің қасиетін ұғынуға тәрбиелеуге бағытталды.

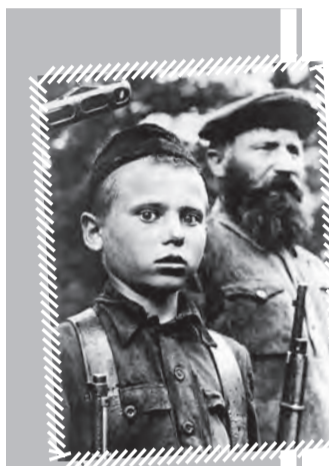
қойып, тиісті жауаптарын алды. Сонымен қатар, қазақ тілі мен әдебиеті пән мұғалімі Бахытгүл Әділханқызы Тұрсынова ұстаз-ақын Шолпан Байғалының ұстаздық жолынан мәліметтер берді. Сөз соңында: «Бұл кештің бүгінгі оқырманға берері көп, Шолпан Байғалының айтыстарын, өлеңдерін сонау студенттік кезден тыңдап өстік. Шолпан апайымыз – сан қырлы таланттымен көпке үлгі болатын тұлға», – деп

Кездесу барысында Шолпан апай жиналған жұртқа кең даладай дархан жүрегінен шыққан жырларын тарту етті, оқушылар көкейлерінде жүрген сан түрлі сауалдарын

сөзін түйіндеді. Оқушылар өздерінің лебізін білдіру мақсатында ақынның бірнеше өлеңдерін оқып, ақынға құрмет көрсетті.

9 «Б» сынып оқушылары,
Нұрсұлу Каденова, Меруерт Кеңесбай

Ұлы Отан Соғысының басталуына байланысты барлық мектептер әскери жасақтарға айналды.

Мәшһүр мұрасы – тәрбие ордасы

Ғасырлар тоғысында өмір сүрген, өз заманының білгірі, ланышпаны, ақын, философ, көреген әулие Мәшһүр-Жүсіп бабамыздың есімі – қазақ даласының, Сарыарқаның мақтанышы.

Бүгінгі күнде Қазақстанның әлемдік өркендеуінің дәлелі болған Елбасы Н.Ә.Назарбаевтың «Мәдени мұра» бағдарламасы негізінде ұлағатты есімдерді ұлықтау – болашақ ұрпақ алдына қойылатын міндет. Сондықтан да мектебімізде елімізге танымал тұлғаларды, Сарыарқаның мәшһүрі атанған Мәшһүр-Жүсіп Көпеев өмірі мен шығармашылығын насихаттау алға қойылған. Кемеңгер ой

иесінің туындыларын оқыту мектептің оқу процесіне енгізілген «Мәшһүртану» арнаулы курстары арқылы жүзеге асырылып отыр.

Аталған «Мәшһүртану» курсымен қатар 2012 жылдың мамыр айында мектепішілік Мәшһүр-Жүсіп атындағы ғылыми-этнографиялық мұражайы ашылды.

Мәшһүр-Жүсіп шығармалары – ұрпағына ой салатын, сана тереңдігін қозғайтын, тәлімі мен тәрбиесі мол дүниелер. Ақын шығармалары ұлттық құндылықтарға, ғибратқа толы. Ауыз әдебиеті үлгілерін ешбір өзгеріссіз, сол қалпы қағазға түсірген. Мәшһүр Жүсіп шығармаларында замана келбеті,

элеуметтік мәселелер тереңнен жырланады. Ақын ақыл-өсиетке, үлгі-өнеге толы жырларын кейінгі ұрпаққа мұра етіп қалдырған. Мәшһүр Жүсіп шығармаларының жас буынды тәрбиелеуде септігі мол. Туған өлке тарихы мен әдебиетін жас буынға меңгерту – біздің парызымыз.

Бахытгүл Тұрсынова,
№19 ОМ-нің қазақ тілі мен әдебиеті пәні мұғалімі

Мәшһүрге арнау

Берген соң Хақ Аппам тіл мен жақты,
Өлеңнің шамшырағын жарқыратты.
Өнер-білім, ой түйіп пәлсапалық,
Көп жанның санасына сәуле жақты.

Аты оның алты Алашқа кең тарапты,
Ілімін жалпақ жұртқа мол таратты.
Жиған-терген қазына қат-қат болып,
Оқыр оны жас ұрпақ тым талапты.

Мәшһүр баба, рухына басымды иіп,
Өсіп келем өнеге сөзді түйіп.
Ғылым-білім жолында шаршамаспын,
Көрінермін шыңынан күшімді жиып.
(жалғасы бар)

Оразгалина Диана

Мәшһүр тағылымы

12 сәуір күні мектебімізде қалалық деңгейде дәстүрлі «IX Мәшһүр Жүсіп Көпейұлы» оқулары өткізілді. Бұл қалалық оқудың мақсаты – оқушылар арасында қазақтың ғұлама ойшылы, фольклортанушы, белгілі ақын Мәшһүр Жүсіп атамыздың шығармаларын насихаттау, оқушылардың шығармашылық қабілеттерін, тұлғалық сезім мәдениетін дамыту. Жерлес ақынымыз Мәшһүр Жүсіп Көпеев мұралары жас ұрпақты өз Отанын, елін сүюге, құрметтеуге, адами асыл қасиеттерді бойына жинақтауға тәрбиелейді.

Сайыс қорытындысы бойынша жоғары танымдық шығармашылық танытып және ақынның әдеби мұраларының көркемдік ерекшеліктерін терең түсінгені үшін мектебіміздің 9-сынып оқушылары Қадылбек Гүлжан, Жангирова Гүлзада, Каденова Нұрсұлу және Кеңесбай Меруерт 3 бағыт бойынша бас жүлде дипломымен марапатталды.

Біз үшін Мәшһүр Жүсіп оқуларына қатысу өте маңызды. Себебі Мәшһүр атамыздың мұрасын басқаларға үлгі ету біздің парызымыз. Бұл сайысөз командамыз үшін өте танымды және мазмұнды сайыстардың бірі болды. Әсіресе, бізге жетекшілік еткен мұғаліміміз Тұрсынова Бақытгүл Әділханқызына алғысымыз шексіз.

Жангирова Гүлзада,
9-сынып

*... Әрбір сөзін, әр өлеңін Мәшһүрдің,
Тәрбиенің ордасы деп санаймын.
Оқуым да тау талаша деп алып,
Жыртығы көп Жүрегіңді Жалайлым...
Мақсұтов Қуанышбек,
11-сынып*

Ана – өмірімнің гүлі

Жер бетіндегі адамзаттың тіршілігі анамен байланысты. Ана болмаса хайуанаттар мен жәндіктерден басқа ешкім болмас еді. Қандай бір батырларды, ғалымдарды, даналарды, өнерпаздарды – бәрін дүниеге әкелген аналар. Қорқыт ата «Ананың хақы – құдайдың хақы» деген сөзді бекер айтпаған болар.

Ана – үйдегі алтын қазық. Ана ақылды болса, бала дана болады. Ана тәрбиесі қызға үлгі, әке тәрбиесі ұлға үлгі.

Ұлы Отан соғысында ерлік көрсетіп, елімізді қорғап қалуға себеп болған батыр ағалар мен батыр аналар болған. Бауыржан Момышұлы, Мәлік Ғабдуллин, Талғат Бигелдинов, Қайырғали Смағұлов, Махмұт Қайырбаев сияқты ағалар, Мәншүк

Маметова, Әлия Молдағұлова сияқты батыр апайлар болды. Біздің Павлодар облысынан да ерлік жасаған батырлар аз болған жоқ. Сол сұрапыл соғыс жылдары тылда қалып, барлық жұмысты атқарған және соғыста жүрген солдаттарға тоңбасын деп шұлық, қолғап тоқып жіберіп отырғандар аналар. Аналардан туған халықтың сүйікті ұлдары – ақын, жазушылар қаншама. Абай Құнанбаев, Мұқтар Әуезов, Қасым Аманжолов, Сұлтанмахмұд Торайғыров, Сәкен Сейфуллин, Ахмет Байтұрсынұлы, Ілияс Есенберлин сияқты көптеген ғалымдар мен даналар. М.Горький: «Әлемде өзгермейтін үш-ақ зат бар, ол – ананың ақ сүті, күннің нұры, сәбидің күлкісі» деген болатын.

Аружан Ерболова,
5 «а» сыныбы оқушысы

Батыр атам

Менің атам, Бейсембаев Ғабдулла, 1918 жылдың 3-наурызында Қашыр ауданының Бозбие деген ауылында дүниеге келген. 1938 жылы әскер қатарына шақырылды. Тула қаласындағы әскери полк мектебінде оқып, аға сержант шенінде 515-ші гаубица артиллериялық полкіне жіберілді. Майдангер атам осы полктің қатарында Батыс Украинадағы «Орыс азаттық армиясы» деп аталған власовшылардың көтерілісін басуға қатысып, одан кейін Польшада, сол жылдың желтоқсанында фин шекарасына дейін барып, Манергейм соғыс линиясындағы фин соғысына қатысқан. Атамның 1943жылы, Москва түбіндегі шайқаста басы және екі аяғы жараланды. Ғабдулла атам соғыста көрсеткен ерліктері үшін «Қызыл Жұлдыз», «Ұлы Отан соғысы» ордендерімен, «Германияны жеңгені үшін», «Украинаны азат еткені үшін», тағы басқа жиырмадан асатын медальдармен марапатталды.

Бүгінгі таңда атам 98 жаста. Атам әрқашан 9-мамыр қарсаңында орден, медальдарын тағып, маған майдандағы әңгімелерін айтып отырады. Мен атамның ерліктерімен мақтанамын. Менде болашақта Ғабдулла атам секілді батыр болғым келеді.

Ғабдулла Ерали,
2 «Г» сынып оқушысы

Ерлігі ел есінде

Смағұлов Кәкім 1919 жылдың 20 тамызында Павлодар облысы Лебязжі ауданы Қарақаласқан 7 км жерде орналасқан «Қожақмет» ауылында Айтжан баласы Смағұл мен Асан қызы Құлжамияның отбасында дүниеге келген. Әкесінен 5 жасында, ал анасынан 9 жасында жастайынан жетім қалып, Тахау, Бәтімә, Мағпура, Қапан атты бауырларынан да ерте айрылған. Басына түскен қиындықтарға мойымай, сауатын ашып мамандық иесі атануға бар ынтасын салған ол Павлодардағы педагогикалық техникумды аяқтап, 1939 жылы ұстаздық жолға аяқ басқан.

Соғысқа екі рет аттанған. Алғашқы рет 1942 жылдың 17 қаңтарында әскер қатарына алынғанымен, сол жылдың 9 шілдесінде денсаулығы сыр беріп еліне оралған. Осыдан 1943 жылдың 9 мамырына дейін «Жас еңбек» орта білім беру мектебінде оқу жөніндегі меңгеруші қызметін атқарған. 1943 жылдың 25 қазанында соғысқа қайта жазылып, 1943 жылдың 12 қарашасында Житомир қаласын немістерден

босатқан жауынгерлердің қатарында болған. Осы сұрапыл соғыс жылдары отанын жаудан қорғауда көрсеткен ерлігі үшін «Қызыл Жұлдыз», «Слава» ордендерімен, «За отвагу», «За боевые заслуги» медальдарымен марапатталған. Жоғарыда аталып өткен мәліметтер жауынгердің қан майданда жүріп жазған күнделігінен алынып отыр. 2000 жылы 26 шілдеде 86 жасында дүниеден озды. Бүгінде ортамызда болмағанмен жасаған ерлігі мен қызметі ұмытылмайды.

Бақытжан Смағұлова,
ұстаз

Батыр бабалар еш ұмытылмайды

Біз Жеңіс күні аталарымыз бен апаларымызға құрмет көрсетіп, бізге Жеңіс сыйлағандары үшін алғыс айтамыз.

Алайда уақыт өткен сайын арамдыдағы ардақы ардагер аталарымыздың саны күн санап азаяды. Мектептегі түрлі шаралардан Жеңіс күніне арналған сынып сағаттарында, 1941-1945 жылдардағы майдан жайлы түрлі мәлімет алып, түсінігімізді тереңдетеміз. Әрқайсымыз майданда ерлік танытқан ата-әжемізді мақтан тұтып, олардың отан үшін жасаған ерліктерін еш ұмытпауға тиіспіз.

Менің Саттар есімді атам ағалары майданға аттанғанда, ол тылда еңбек еткен. Жас бала болғанына қарамастан, атам халықпен бірге «Бәрі де майдан үшін, бәрі де Жеңіс үшін» ұранымен аянбай тер төкті. Ол тылда әр түрлі жұмыс істеді, егістікте

егіншілікпен айналысып, зауыттарда ұзақ түндермен станокта оқ шығарған, қыстың аязды күндерінде жүк тасыған. Сөйтіп Жеңісті жақындатуға өзінің қолынан келгенін жасаған. Алайда 1944 жылы атам майданға өзі сұранады. Ол тиісті рұқсатын алған соң қолына қару алып ағаларының кегін қайтару үшін майдан даласына аттанады. Атам майданда пулеметші болған. Көптеген маңызды шайқастарға қатысып, қалалар мен ауылдарды фашисттерден азат еткен. Сол үшін түрлі медаль, ордендермен марапатталды. Соғыстың аяқталар шағында атама ең бір ауыр арнайы тапсырма жүктеледі. Ол тапсырманы атам абыроймен орындап, елге аман-есен оралады. Сөйтіп отбасымен, туған-туыстарымен, ауылымен қауышады. Елге оралған соң Саттар атам еліне қызмет етуді тоқтатпайды.

Шәкәрім Әділ,
3 «Г» сынып

Жеңіс туралы жыр...

Павлодар қаласы №17 ЖОББСОБМ
3 «Г» сынып оқушыларының қалам ұшынан туған туындылары.
Сынып жетекшісі: Жазкей Сайрағұл.

Жеңіске елім сенеді

Біздің Отан жеңеді,
Жеңіске елім сенеді,
Жауына жаза береді,
Біздің батыр қызыл ер,
Соққыны мықтап береді.

Айдана Алькенева

Баяғы өткен жылдары
Гитлер деген қан балақ
Фашистерді жинап ап,
Біздің елге беттепті.
Бірақ біздің ер жүрек,
Аталар мен әжелер
Қарсы тұрып жауызға
Құл болуға көнбепті.
Ауыр, сұмдық шайқаста
Жаудың сағын сындырып,
Жеңіске тура жетіпті.

Бәкіжан Қуаныш

Әлі есімде, біледі елім, жұртым
біледі,
Сол бір жылдар қанды соғыс жыл
еді.
Қарттарымыз осы күнді еске алып
мұңайса,
Кейбір бала түсінбейді- ау, күледі.

Кәбзәкірұлы Сүйінбайиссауи

Сұм соғыс

Сұм соғыс жылатқан талайды
Оқ даусы мәңгілік жойылсын.
Өрқашан нұр болсын аспанда
Халқым мәңгі ғұмыр кешсін бақытты.
Балалар ұйықтай алмай оқ даусынан
Айырылды ағамыз қол, басынан
Ерте араласты балалар жұмысқа да
Жетімдікті көріп ерте жасыннан.

Қайр Ақерке

Жеңіске 71 жыл

Адамзат тарихындағы ең сұмдық соғыстың болып өткеніне 71 жыл толды. Отанын қорғаған жауынгер – солдаттар мен офицерлердің айыны, тылдағы Жеңісті жақындатқан жұмысшылардың ерлік еңбектерінің мәңгі өшпейтіндігін дәлелдейтін белгі болып қалмақ. 9-мамыр бұл мереке ғана емес, бұл ауыр еңбек, бұл халықтың батырлығы.

Авилхан Нұртірек

Отты жылдар

Тоғызыншы мамыр-ұлы мереке. Ұлы Отан соғысы төрт жылға созылды. Майдан даласында алты жүз мыңнан астам Қазақстандық қаза тапты. Қазіргі таңда Қазақстанның барлық қалалары мен ауылдарында ұлы отан соғысының жауынгерлеріне ескерткіштер қойылған. Сұм соғысты ешкім ұмытпауы керек.

Сарбүлеев Мансур

Құтты болсын жеңіс күні ағайын!

Отырып мен бір шумақ өлең жазайын.
Сол жылдары қан берісіп шайқасқан,
Ата-бабам намыс бермей айқасқан.
Жеңіс күнін қалай біз тойламаймыз,
Өткенді саралап неге ойламаймыз?
Жылына бір келетін Ұлы тойда
Алақайлап, қуанып жар саламыз!

Тусупов Жангир

Хаттар сөйлейді

Елінің болған мақтаны,
Ерліге жеткен ақтары
Сақтаулы бізде тарихта,
Соғыстың әрбір хаттары.
Соғысқа көптеген жауынгерлер аттанды. Олар майданда жүргенде туған жерін, елін отбасын сағынды. Олар өздерінің сағынышын, амандығын хат арқылы жеткізіп отырған. Күннің суығына да, аязына да қарамастан хат жазып еліне жіберген. Ол хаттардың мағынасы өте көп. Біз сол хаттар арқылы соғыстың қаншалықты ауыр, батырларымыздың мықты болғанын білеміз. Әрбір ата-ана балаларының хаттарын оқып, сағынышын басып, сақтап отырған. Жауынгерлерге жазылған хат олардың патриоттық сезімдерін оятып, күш беріп отырған. Қазір еліміздің кейбір мұражайларында соғыс кезінде жазылған хаттар ешқандай өзгеріссіз сақтаулы тұр. Сол хаттармен мектеп-балдырығында жүрген жас буын біз танысудамыз. Біз сол арқылы тарихымызды білеміз.

Гульназ Мейрамгазинова

Жеңіс күні шаттанамыз, қуанып.
Жүгіреміз алаңға да гүл алып.
Көреміз арадагерлерді ауулы,
Тұрған әркез көздеріне жас алып.

Оразғалиев Ислам

Отан! дейміз отбасынан басталады,
9-мамыр күні жеңісті еске алады
Батырлардың ерең ерліктері біз үшін
Мәңгі жадымызда сақталады,-
сақталады!

Туғанбай Алихан

Суретте кіші саяси жетекші А. Г. Еременко, қазаға ұшырар алдында бірнеше секундтер қалғанда, сарбаздарды шабулға жинау үстінде.

сенің әлемің

№№7-8

(218-219)

от 6 лая
2016 года

Знаете ли вы, что солнце на Пасху «играет»?

№№7-8
(218-219)
от 6 мая
2016 года

Что это за чудо такое — «солнце играет»? Существует поверье, что в этот день все веселится на небе и на земле, а солнце на восходе радостно играет разноцветными

ми лучами. Оно кувыркается, крутится, пульсирует, переливается разными красками.

На Пасху солнышко играет

Те, кто сподобились видеть это необычное явление, рассказывают, что восходящее солнце в буквальном смысле мечет лучи, как бы выпрыгивает из своих пределов, выплескивается, как огненная лава, и словно танцует.

Солнечный диск на какой-то момент остается один, без лучей, вокруг него возникает золотой ободок, поворачивающийся, как

маятник, то вправо, то влево. Солнце на глазах изменяет свой вид: из круглого превращается в треугольник, через мгновение принимает форму яйца, иногда квадрата. Некоторые очевидцы утверждают, что солнце при этом движется в форме креста: вверх-вниз, вправо-влево. Цвет солнечного диска тоже меняется, переливаясь от багрово-красного в светло-розовый, затем в оранжевый.

Радость солнца

Поскольку игру солнца большинство очевидцев видели в Пасху, многие относятся к этому явлению как чуду Божию: Воскрес Христос, и солнце разделяет с людьми радость великого праздника.

Чтобы получше рассмотреть, как пляшет и веселится красное солнышко в день Пасхи, в старину во многих деревнях люди рано утром устремлялись к окрестным холмам и пригоркам, а молодые забирались на высокие колокольни или крыши зданий.

Из уст в уста, от поколения к поколению передаются рассказы тех, кто видел игру солнца, возвращаясь после Пасхальной заутрени домой. Забыть об этом невозможно.

Бессилие разума

Игра солнца привлекает к себе повышенный интерес не только верующих, но и неверующих. Последние пытаются объяснить это чудо с

помощью рассудка, доказать, что это — естественное природное явление, вызванное преломлением солнечных лучей: когда солнце только-только взошло, его лучи проходят через атмосферу значительно больший путь, чем днем, когда солнце стоит высоко.

Верующие же люди видят в игре солнца проявление благодати Божией. Неслучайно в народном календаре по Пасхе издревле определяли, каким будет текущий год: если солнышко играет — это к хорошей и здоровой жизни и богатому урожаю.

Совет горожанину

Из окна своей городской квартиры редко когда удаётся увидеть восход солнца над горизонтом. К тому же в городе восход солнца осо-

бо не впечатляет — просто он другой, трудно найти среди каменных громад просвет чистого горизонта, да и пелена городского смога часто нарушает естественность картины рассвета. Но если вы в раннее Пасхальное утро окажетесь где-нибудь вдали от городской суеты, на открытом пространстве, может статься, что вам посчастливится увидеть, как играет рассветное солнце. И тогда сердце ваше непременно наполнится еще одним праздничным чудом — заиграет в вашей душе солнце Пасхальной радости, и станет светло от этого, и тепло, и обнадеживающе.

Михаил БОРИСОВСКИЙ,
д-р географических наук.
Газета «Виноградная лоза»

Картина «Жатва», 1945 год «Тут сидят те, — писал автор, художник А. Пластов, — кому еще рано полев заниматься, и те, кому уже поздно за него братья...»

Над военными не принято смеяться, но сейчас мы немного нарушим эту традицию. Отправляясь в любую армию мира, человек заранее соглашается подчиняться чужой воле.

А заодно и воле дизайнеров, которые придумали для этой армии такую странную форму. Это интересно, но нередко в самую смешную форму наряжают солдат почетного караула, которые охраняют вполне серьезные и даже святые места. Вот так выглядят греческие эвзоны, марширующие у могилы Неизвестного солдата в Афинах.

Греция

Смеяться над памятью павших могут только очень циничные люди. Но не всем туристам удастся не рассмеяться при виде этих парней в совершенно клоунских одеяниях и смешными движениями. «Церемония Вечерней Зари» — это сложный высокохудожественный ритуал, на радость туристам исполняемый пакистанскими и индийскими пограничниками на пропускном пункте в городе Амритсар. Проходит ежедневно перед заходом солнца.

Улыбнись! Посмотри, какая она - самая смешная военная форма в мире!

Южная Корея

Франция

Гаити

Тайланд

НА ПРИВАЛЕ

1 Мамыр – Қазақстан халқының бірлігі күні

Қазақстан халқының бірлігі күні – Қазақстанда жылы сайын тойланатын мереке. Мереке 1996 жылдан бастап тойланады. 1995 жылдың 18 қазанында Қазақстан Президенті Нұрсұлтан Әбішұлы Назарбаевтың жарлығы бойынша 1 мамыр – Қазақстан халқының бірлігі күні деп жарияланды.

да халықтық өнер туындыларының көрмесі ұйымдастырылып, төмен бағамен жалпы халыққа арналған тұрмыстық бұйымдар сатылады.

Францияда 1890 жылы Парижде өткен II интернационал конгресінің шешімімен 1 Мамыр еңбекшілердің ынтымағы мерекесі ретінде аталып келеді.

Испанияда бұл күн гүлдер мерекесі болып саналады.

Германия. Берлин полицейлері үшін бұл күн – ауыр да мазасыз күн, себебі елдегі партиялар мен қозғалыстардың шеруінің соңы бей-берекет тәртіпсіздіктерге ұласып жатады.

Британияда демалыс күні.

Ресейде 1890 жылдан бастап 1 Мамыр мерекесі аталып өтеді. Тек большевиктер 1917 жылдан бастап 1 мамыр мейрамын КСРО құрсағындағы қырық құрау ұлыстарды біріңғай кеңес халқына айналуына себепкер күн жасады. Қазір Ресейде 1 мамыр мерекесін 1997 жылдан бастап көктем және еңбек мерекесі ретінде атап өтеді.

Оңтүстік Африка-

1 Мамыр мерекесін әртүрлі мазмұнда әлемнің 66 мемлекеті тойлайды.

Аустрия, Болгария, Бразилия, КХДР-да еңбек мейрамы ретінде мемлекеттік деңгейде аталып өтеді. ТМД елдері ішінде Ресей мен Молдавия бұл мейрамда қатарынан бес күн демалады. Ал Әзербайжан, Грузия, Түркіменстан және Өзбекстанда 1 Мамыр – жұмыс күні. Ал Американдықтар болса мейрам екен демейді, жұмыс істейді.

Украинада 1 Мамыр күні халық алаңда мереке ұйымдастырып, орманда серуен құрып, көуап дайындайды.

Жасотандықтардың бастамасымен, Павлодар қаласында ҰОС ардагерлерінің естеліктер кітабы баспаға шығарылады.

31 Мамыр – Саяси қуғын-сүргін құрбандарын еске алу күні

Ашаршылық – XX ғасырдың қазақ халқына көрсеткен ең ауыр соққысы болды. 1930 жылы нәубет кезінде мыңдаған адамдар нақақтан-нақақ зардап шекті. Миллиондаған адамдарды орны толмас қайғы –қасіретке ұшыратқан XX ғасырдағы осынау зұлматты кезеңді әрбір қазақтың баласы ұмытпауы керек. Осы мақсатпен 31 мамырды «Ашаршылық және

репрессия құрбандарын еске алу күні» деп белгілеп, 1997 жылы Елбасымыз жарлыққа қол қойған. Бұл зұлмат кезеңде 6 миллионнан астам қазақ қыршынынан қылды. 1932 жылдың зобалаңындағы ресми деректерге қарағанда, ашаршылық жылдары емшектегі сәбилердің 72 пайызы, жеті жасқа дейінгі балалардың 60 пайызы қырылып қалды.

31 мамырды «қаралы күн» деп қана атап өту аз. Мәңгелік мемлекеттің әр перзенті ои нәубеттіі томиқ түсініп, сабақ алуы тиіс.

Бауыржан Момышұлының нақыл сөздері

- * Әділдікті мойындау - адал кісінің ісі.
- * Намысты нанға сатпа.
- * Өз ұлтын сыйламау, оны мақтаныш етпеу - сатқындық.
- * Ерлік - елдің қасиеті, жүректілік - жігіттің қасиеті.
- * Ата-ана қадірін білмеген - ел қадірін біле алмас,
- * Ел қадірін білмеген - ата-ана қадірін біле алмас.
- * Дүниеде баланың у-шуына жетер не бар?! Одан асқан сазды әуен ойлап табу мүмкін емес.
- * Анамыздың ақ сүтімен бойымызға дарыған ана тілімізді ұмыту - бүкіл ата-бабамызды, бар тарихымызды ұмыту.
- * Терлеп еңбек етерсің - тілегіңе жетерсің.

7 Мамыр – Отан қорғаушылар күні

Отан қорғаушылар күні – Кеңестік кезең уақытында, 23 ақпанда Кеңестер Одағының құрамында болған он бес мемлекет үшін ортақ мейрам болатын.

1991 жылы 25 қазанда Қазақстан Президентінің Жарлығымен Қазақ КСР-нің мемлекеттік қорғаныс комитеті құрылды. Кейін 1992 жылы 7 мамырда Қазақстан Республикасының Президенті Нұрсұлтан Назарбаев «Қазақстан Республикасы Мемлекеттік қорғаныс комитетін Қазақстан Республикасының Қарулы

күштерін құру туралы! Жарлыққа қол қойды. Ол кезде Қазақстанда барлығы 200 мыңнан астам әскери қызметшілер болса, бүгінгі таңда Қазақстан армиясының сапында 74 мыңнан астам сарбаз бар. Еліміздің Қарулы Күштері Отанымыз бен халқымыздың қауіпсіздігін қамтамасыз етеді.

9 Мамыр Жеңіс күні

Соғыстың сипаты: Германия тарапынан бұл соғыс – агрессиялық, жаулап алушы, әділетсіз соғыс болды, ал Совет Одағы тарапынан әділетті: өз жерін қорғаған, азаттық Отан соғысы болды.

Фашистік Германияның негізгі мақсатының саяси және экономикалық астары болды. Германия империясы шикізат үшін, азық-түлік базасы ретінде қуыршақ мемлекет құруды көздеді.

Соғыс кезінде неміс армиясы 1710 қала мен кентті, 70000-нан астам елді мекенді құл-талқан етті. 25 миллионнан астам адам баспанасыз қалды. Бүкіл Кеңестер Одағы есепсіз шығынға ұшырады.

«Ұлы Отан соғысы» ұғымы 1941 жылғы шілденің 3-інде Сталиннің радио арқылы сөйлеген сөзінен кейін пайда болды. Сталин өз сөзінде «ұлы» және «отан» деген сөздерді бөлек-бөлек, бір-бірімен байланыстырмай қолданды. «Ұлы Отан соғысы» сөз тіркесі көптеген басқа тілдерде де қолданады. (орыс. Великая Отечественная война, ағылш. Great Patriotic War).

Брест қамалын 3 мыңнан астам қазақстандық жауынгерлер қорғады. Сол 3 мыңнан 60 жауынгер аман қалды.

1945 жылы 2 мамырда Берлин алынды. 1945 жылы 8 мамырда Фашистік Германияның тізе бүккендігі туралы шартқа қол қойылды.

1945 жылы 9 мамырда Қызыл Армия жеңіске жетіп, Ұлы Отан соғысы аяқталды.

Материал «Айгөлек» балалар журналынан алынды, №5 (142)

Бегущие в честь памяти

Одним из направлений пропаганды здорового образа жизни в нашей школе являются традиционные легкоатлетические пробеги, которые на протяжении 19 лет проходят в школе. Этот 19-ый пробег посвящен 71-ой годовщине Победы советского народа в Великой Отечественной войне, 25-летию Независимости Республики Казахстан и памяти героя Советского Союза Каирбаева Махмета Каирбаевича. Маршрут пробега

– Павлодар-Омск-Павлодар. По пути следования участники пробега проводят товарищеские встречи по футболу, волейболу, баскетболу, настольному теннису, тогыз кумалаку. Учащиеся возлагают венки к Обелискам Славы, встречаются с ветеранами войны, знакомятся с достопримечательностями родного Казахстана, учатся переносить дорожные трудности, овладевают навыками туризма. За период с 1998 года проведено 19 пробегов от Баянаула до Новосибирска и Омска.

Организатор и тренер пробега – учитель физкультуры Оспанбеков Турсунбек Сарсенаевич.

Международный атлетический марафон показал высокий патриотический дух и здоровый образ жизни казахстанских школьников.

Наша школа является единственным учебным заведением в Республике Казахстан, организующим подобное масштабное мероприятие.

За 19 лет наши пробежовцы побывали в Ямышево, Баянауле, в столице нашей республики Астане, Семипалатинске, трижды побывали в Омске, Новосибирске, Боровом, Караганде, Балхаше, в Алматы.

Маршрут этого года Павлодар-Омск-Павлодар. Среди участников нынешнего пробега учащиеся самых разных возрастных групп от 5 класса до выпускников школы. Школьники, которые занимаются и бегут второй раз: Айтбаев Алишер, Смаков Беркут, Сарбупеев Ислам, Бузов Александр, Турсунбаев Алишер, Штеклиян Ирина, Сулейменова Камиля, Попова Олеся, Шараяева Надежда, Оспанбеков Азат.

Четвертым по счету стал пробег для ученицы 9 «Г» класса Яны Коврижных.

В первый раз побежали следующие ученики: Асекритова Юлия, Кали Сымбат, Темирбаев Арыстан, Ореке Мадина, Мосина Виктория, Хамзина Аида, Распоркин Данил, Жолдаспаева Камила, Нешатаев Роман, Деркач Абель, Жумабек Иманали, Жанабаева Альмира.

Самый маленький участник пробега – ученик 5 «Г» класса Силкин Владислав. Этот пробег для него первый.

Традиции существуют для того, чтобы их сберечь, для того, чтобы они передавались из поколения в поколение, для того, чтобы на них воспитывались те, кто идет следом.

*Галия Сулейменова,
зам. дир-ра по воспит. работе
СОШ №24 г. Павлодара*

Солдаты, штурмовавшие рейхстаг. Берлин. Май 1945 год. Фото А.Капустянского

Пусть о подвигах знают внуки!

День Победы – это праздник седых ветеранов и военнослужащих всех поколений. Также это праздник и женщин, которые ждали своих родных и близких людей. Война закончилась семьдесятков лет назад, но память о тех временах всегда будет жить. Нельзя забывать людей, события тех лет, потому что эта война – урок всему человечеству.

С каждым годом людей, прошедших те непростые годы, становится всё меньше. Даже дети войны – сегодня старики, которых тоже может скоро не стать. Но есть то, что будет жить много веков и напоминать миру о подвигах наших предков. Это – вещи военных лет, дошедшие до сегодняшнего дня.

В СОШ №24 г. Павлодара к

70-летию Победы открылся «Музей Боевой Славы». 2 апреля 2015 года его двери были открыты для первых посетителей – ветеранов ВОВ и учащихся 24-ой школы.

– Мы начали собирать экспонаты с 9 января 2015 года, – говорит заместитель директора по воспитательной работе СОШ №24 Галия Сулейменова, – экспонаты для Музея Боевой

Славы собирала вся школа. Предметы музея – фильмы и книги о войне, медали участников Великой Отечественной, форма солдат, оружие с войны и фотографии героев.

Особое место среди предметов военного времени занимает стенд «Солдаты Родины своей». Это – фотографии участников и героев ВОВ и их краткие биографии.

*Дарья Масеева,
ученица 9 класса
СОШ №24 г. Павлодара*

Прадедушка был скромным человеком...

Война – это горе, слезы, потери... С момента, как прошла вторая мировая война, уже прошло много времени, но все помнят события тех лет. Война затронула судьбы многих семей. И в каждой семье царит память и гордость за предков. И моя семья одна из них.

Мой прадед Масеев Иван Павлович родился в 1924 году. Ушел на фронт добровольно в 1942 году. Воевал в Сибирской добровольческой дивизии, воевал под Москвой. В 1944 году дошел до Белоруссии, был тяжело ранен. Имел награды: медаль

«За отвагу», медаль «За оборону Москвы», орден Воинской славы 3 степени и другие юбилейные медали по окончании войны.

Прадедушка был скромным человеком, никогда не рассказывал о своих подвигах, но его награды сами говорят о том, что он был хорошим солдатом, достойным гражданином своей Родины. Его награды в нашей семье всегда будут самой дорогой реликвией!

*Дарья Масеева,
ученица 9 класса
СОШ №24 г. Павлодара*

МАСАЕВ ИВАН ПАВЛОВИЧ
1924-1978

СПЛУЖУ ОТЧИЗНЕ!

9-майың Жеңіс күні

Еске алып батыр баба даналарды
Елеусіз қалдырмайық ағаларды.
Құрбан боп өтті қанша бабаларым,
Оралмай ел жұртына даналарым.

Елі үшін қан майданға аттанғандар,
Кеудесін оқ пен отқа төсегендер.
Тағдырдың салғанымен ат салғандар,
Оралмай оқ төсінде қалған жандар.

Данышпан ұлы баба даналарым,
Елі үшін еңіреген ағаларым.
Көз жасын көл ғып төккен аналарым,
Егіліп елжіреген апаларым.

Жаулары мен шайқасып қан төгіскен,
Елі үшін, аянбай ат салысқан.
Жете алмай арманына оққа ұшқан,
Оралмай өтті талай асыл жандар.

Тіледі жетеміз деп жеңіс күнге,
Ұрпағы жетті міне осы күнге.
Жан беріп қан майданға қатысқандар,
Еліне аман – есен оралғандар.

Ел бүгін еске алады өткендерді,
Жеңіс күні «9 – мамыр» ел есінде,
Еске алып құрбан болған бабаларды,
Өрқашан еске алады ұмытпайды.

Жетті міне ұрпағы жеңіс күнге,
Кешегі қанды шайқас ел есінде.
Көзінен жас кетпеген аналардың,
Арманы орындалды бүгін таңда.

Қаншама боздақтардан айрылды,
Жарымжан қалғандары аман қалды.
Елі үшін, жері үшін қан төккендер,
Ұрпағы көріп жатыр еңбектерін.

Ананың құшағынан бала кетті,
Егіліп елжіреді ет жүрегі.
Армандап аңсап еді жеңіс күнді,
Қан майдан ұмытылмас соғыс өтті.

Тәуелсіздік жолында, жан аямай қан төккен,
Азаттықты аңсаған бейбіт өмір жолында.
Қайсарлықты қанатқып, жолын тапты ерлікпен,
Арпалыспен шайқасқан соғыс өтті талай күн.

(жалғасы бар)

**№24 ЖОББМ Павлодар қаласы
Жазушылар Одағының мүшесі
Қабимолла С.**

Первая, гордая, мудрая...

История школы - это история побед и достижений ее учителей и учеников. История, которую должен знать каждый, кто вышел в большую жизнь из ее стен.

Средняя школа №1 города Павлодара - одна из старейших школ города, основана в 1765 году в Ямышевской крепости. В 20-е годы 18 века Петр I организовал экспедицию в Восточную Сибирь. Цель экспедиции: открытие солепромыслов и укрепление восточной границы. В 20-е годы двадцатого столетия в школе учился Павел Васильев - известный поэт, наш земляк. В школе работал художник - передвижник Виктор Павлович Батурин. Он преподавал здесь рисование, черчение. В 1936 году школа стала называться Ломоносовской (именем директора школы).

Выпускники школы №1 прославили Родину не только ратным трудом, трудовыми подвигами, но и на фронтах Великой Отечественной. В 1941 году в школе №1 состоялся выпускной бал. 22 июня мальчишки выпускни-

ки обратились в военкомат с просьбой отправить их на фронт. В 1980 году выпускникам школы, погибшим, на фронтах Великой Отечественной, был установлен обелиск.

В 1937 году состоялся первый выпуск средней школы. В те года в школе работали отличники просвещения - отец и сын Лебедевы. Павел Николаевич Лебедев был награжден Орденом Ленина и медалью за доблестный труд в годы Великой Отечественной Войны. Его сын Николай Павлович продолжил традиции отца, удостоен Орденом «Знак почета». Выпускники 37-го года - известные люди города: Александр Багаев - сын основателя краеведческого музея, Петр Иванович Голубин и его сын Владимир Анашкин - один из четырех братьев, о которых писала

«Звезда Прииртышья». Выпускник 1937 года Вячеслав Васильевич Рассказов частый гость нашей школы. В канун праздника Великой Победы в школьном музее планируется урок мужества с его участием.

В 1954 году началось освоение целинных залежных земель. Со всех концов страны осваивать целину съезжались комсомольцы. В школу влились молодые силы. С 1958 года школу возглавляет Анна Севастьяновна Соха, при ней состоялась встреча выпускников 50-х годов.

В 60-е годы школой руководил Милейко Иван Прокопьевич и Воробьева Валентина Борисовна. Именно в эти годы школа праздновала 100-летие со дня основания. В то время в школе работала Баширова Лидия Владимировна - учитель математики. Продолжала трудиться в школе Тетерина Мария Станиславовна, работающая в

школе с 1941 года.

В 1974 году школа переживает новое рождение. Школа вселяется в новое здание по улице Суворова, 3. Руководят школой в те годы Коломысов Юрий Дмитриевич и Меньшикова Маргарита Петровна. В 80-е годы в школу приходит энергичный, опытный педагог, директор школы Фролова Светлана Александровна.

В школе в те годы работают Смирницкая Валентина Дмитриевна, Иванова Галина Константиновна, Тетерина Мадина Борисовна, Рымбаева Разия Бариевна, Куляшова Галина Федоровна. Школа живет насыщенной и интересной жизнью. Учащиеся гордятся своей школой. В разные года в школе работали учителя, которые внесли огромный вклад в дело воспитания и образования подрастающего поколения.

Награждение молодого героя.

Пионеры нового поколения

Патриотизм был и остается нравственным и политическим принципом, социальным чувством, содержанием которого выражается в любви к своему Отечеству, преданности ему, в гордости за его прошлое и настоящее, в стремлении и готовности его защитить и совершенствовать.

Патриотизм - одно из

• Выпускник СОШ №1 города Павлодара 1937 года, ветеран Великой Отечественной войны Рассказов Вячеслав Васильевич

наиболее глубоких чувств, закрепленных веками борьбы за свободу и независимость Родины, поэтому именно школа должна развивать в учащихся это чувство, от этого зависит, насколько сплоченным и то-

лерантным будет наше общество. Создание детско-юношеских организаций направлено, прежде всего, на развитие казахстанского патриотизма у нашего молодого поколения.

1 сентября 2011 года президент Республики Казахстан Нурсултан Назарбаев торжественно принял первых членов в ряды «Жас Улан», «Жас Кыран». Пионеры нового поколения - так сегодня называют жасулановцев и жаскырановцев люди советской закалки. С особой гордостью и уважением проникновенно говорят о добрых делах, начинаниях юных посланников мира, строителей будущего нашей страны.

Принятие в ряды Единой детско-юношеской организации «Жас Улан», «Жас Кыран» в школе №1 города Павлодара стало доброй традицией. Так 18 декабря 2016 года в торжественной обстановке были приняты в ряды «Жас Улан», «Жас Кыран» четвертое поколение наших лидеров, более ста учащихся младшего и среднего звена стали членами Республиканской детской организации. Торжественная линейка началась с гимна Республики Казахстан и со словами поздравления «Юных пионеров», выступила директор школы Иманбекова Галия Майдановна,

приглашенные гости: ветераны школы, родители. Под торжественный марш в зал входили будущие «пионеры», они произнесли клятву - обещание быть патриотами своей Родины, уважать государственные символы, помогать младшим, уважать старших, хорошо учиться и приносить пользу своей стране. Всем вступающим в ряды «Жас Улан», «Жас Кыран» были вручены отличительные значки с изображением воина - «Золотого человека» и галстуки. Вступающим в члены «Жас Кыран» вручили значки, символизирующие орла, летящего в Будущее. Почетный гость, ветеран педагогического труда Татьяна Узировна Кривоше-

кова вместе с учителями, гостями и родителями повязали ребятам галстуки и поздравили учащихся с таким значительным событием в их жизни, пожелали отличной учебы, творческих успехов. После торжественной церемонии принятия в ряды «Жас Кыран» и «Жас Улан» прозвучал гимн Республиканской детской организации. В завершении торжественной части учащимися младших и средних классов был организован праздничный концерт, где исполнялись песни о Родине и дружбе, о будущем нашей страны.

*Д.М. Апсаликова,
старшая вожатая
СОШ №1 г. Павлодара*

Одна большая семья

Вот уже четвертый год, как я являюсь классным руководителем 8 «Б» класса СОШ №1. Но мне кажется, что я знакома с этими детьми с рождения. Наш классный коллектив, как одна большая дружная семья,

где каждый небезразличен, активен и старается сделать что-то полезное.

С первого дня нашего знакомства я поняла, что учащиеся класса такие разные и особенные, но в то же время их объединяет очень

много общего. Я стараюсь сохранять их дружбу и тёплое отношение друг к другу.

Ребята моего класса очень ответственные. С удовольствием принимают активное участие во всех школьных и городских меро-

приятиях. И наши старания не проходят даром - практически всегда наш класс занимает призовые места в школе! В прошлом году нам выпала честь участвовать в шествии «Бессмертный полк» на празднике, посвященном 70-ой годовщине Великой Победы!

Родители у нас частые гости на различных «посиделках». Они с нами и чай пьют, и в жюри работают, и в поход ходят.

Мы очень любим путешествовать! В прошлом году мы побывали в столице нашей страны - в Астане. Летом мы прокатились в

южную столицу нашего государства - в город Алматы. Теперь мы собираемся в Москву и Санкт-Петербург.

Я очень люблю свой класс, и ребята отвечают мне взаимностью. Они могут поделиться со мной любой проблемой, зная, что я обязательно постараюсь помочь. Как в настоящей семье, мы стараемся поддерживать друг друга, дружно справиться с поставленной задачей.

*Светлана Прохоренко,
классный руководитель
8 «Б» класса СОШ №1*

№№7-8

(218-219)

от 6 мая
2016 года**Бабушка, распутай нитки!**

Выбираем водящего. Дети берут друга друга за руки и образуют круг. Водящий должен отвернуться, и дети начинают запутывать круг, перелезая друг через друга всеми возможными способами. После этого водящий должен вернуть круг в первоначальное состояние, не разорвав его, то есть не расцепляя никаких рук.

Шишки, желуди, орехи

Детей для данной игры должно быть много. Дети делятся на группы по три или четыре человека. Каждая группа получает свое название - «шишки», «желуди» или «орехи». Назначается водящий. Начинается игра - водящий должен произнести название одной из групп, и участники этой группы начинают меняться местами. За это время водящий должен попытаться встать на место одного из игроков этой группы. Если ему это удалось, он остается в группе, а тот, кто остался без места, становится водящим.

Циркачи

Очерчивается круг диаметром один метр. В круг встает водящий, ему дают волейбольный мячик. Позади водящего кладут 8 маленьких мячиков, можно теннисных. По сигналу водящий подбрасывает мяч вверх, и пока мяч не упал, он старается собрать как можно больше теннисных мячиков, не выходя за пределы круга, и затем поймать большой мяч. Побеждает тот, кто соберет маленьких мячиков больше всех.

Эй, чудак, сними колпак!

Для игры требуется колпак, его можно сделать на месте из газет или бумаги. Ведущий надевает колпак и убегает от других детей, при этом колпак нельзя придерживать руками. Догоняющие дети должны попытаться снять или сбить колпак с ведущего. Побеждает тот, кто большее число раз завладеет колпаком. При этом игра ведется на время.

Раки-забияки

Всех детей разбиваем на пары. Дети в паре должны встать спиной друг к другу и взять друг друга за руку. По команде все дети должны бежать в таком положении 20 метров, а затем, не разворачиваясь, бежать в обратном направлении. То есть ребенок бежит в одну сторону лицом, а в другую - спиной.

Земля, вода, огонь, воздух

Все игроки становятся в круг, в середину встает водящий. Водящий бросает мяч любому игроку, при этом произносятся одно из четырех слов: земля, вода, огонь или воздух.

При слове «земля» тот, кому бросили мяч, должен назвать какое-либо животное, «вода» - какую-либо рыбу, «воздух» - птицу, а при слове «огонь» - все машут руками. Игрок, который ошибся - выбывает.

Алғашқы ұстаз

Мен қазір 1-сыныпта оқимын. Менің сынып жетекшім Арынова Дина Қазыбековна. Дина апайымыз бізді сабақтың бірінші күнінен тәртіпті болуға, сабақты ынты қойып тыңдауға, оқуға, жазуға үйретті. Ол кісі өте мейірімді, еңбекқор жан. Бізге үнемі ақылын айтып, білмегенімізді үйретіп отырады. Біз апайымызды жақсы көреміз, үлгі тұтамыз. Алғашқы ұстазымыз Дина Қазбекқызына үлкен алғысымызды айтамыз.

Боранбек Аяжан, №19 ЖОМ,
1 «Ә»-сынып оқушысы

Стихи учеников 1 «В» класса СОШ №43 г. Павлодара
о Великой Победе,
учитель: Торецкая Тамара Михайловна

Георгий Жвакин

Мы с особым светлым чувством
Месяц май весной встречаем.
Потому что в этот месяц
День Победы отмечаем.
Этот день не просто праздник -
Это память прошлых лет.
Страшных войн напоминание
И величие побед.
Прадед мой - войны участник.
Штурманом был мой прадед.
Мирной жизни дал нам счастье,
Мы гордимся им в ответ.
Я хочу сказать «спасибо»
Всем героям той войны,
Поклониться низко-низко.
Мир для всех вы сберегли.

Артем Заремба

День Победы! День Победы!
На парад мы все идем.
В этот славный праздник
Мы с собой флажки несем!

Богдан Карпов

С тех пор, как годы тишины
Служили всем примером,
Ни разу не было войны,
Как в давнем сорок первом!
Леса стояли зелены.
Все, потому, наверное,
Что в мире не было войны,
Как в горьком сорок первом.
Гостями Марса и Луны
Мы станем непременно!
Лишь только не было б войны,
Как в слезном сорок первом.
Хочу для Родины своей
Я стать героем смелым,
Чтоб точно не было войны,
Как в страшном сорок первом!

Руслан Ряшницев

Великий праздник День Победы
Мы прославляем навека!
Великий подвиг ваш, прадеды,
Мы не забудем никогда!

Анастасия Власова

Наступает день великий,
День Победы.

В этот день смеются дети.

Плачут деды.
Счастье с горем
Поделились пополам,
Ведь не все вернулись
По своим домам.
Но фашистов победили
На земле,
Хоть и много было горя
В той войне.

Наталья Браун

Встану я рано 9 мая,
Цветов я букет соберу,
Чтоб принести его к обелиску
И вспомнить про эту войну.
Войну, унесшую множество жизней,
Как прадед рассказывал мне.
Давайте, люди, мы будем жить в мире
И навсегда скажем: «Нет войне».

Валерия Секретарева

На стене висит костюм
В орденах, медалях,
Наденет дедушка его
На девятое мая.
Гордо ветеран пойдет
На парад Победы.
Нет войны теперь у нас.
Радуются дети!

Ильхам Айтенов

В мае 45-го
Был войне конец,
С болью и усталостью
Пришел домой боец.
Он ведь с 41-го
Не виделся с семьей,
И, конечно, с радостью
Встретился с женой.
Но этому солдату,
Конечно, повезло,
Другие же солдаты
Лежат в земле давно.
Они же жизнь отдали
За Родину свою,
Пред их могилой братской
Я голову склоню.

Качели войны

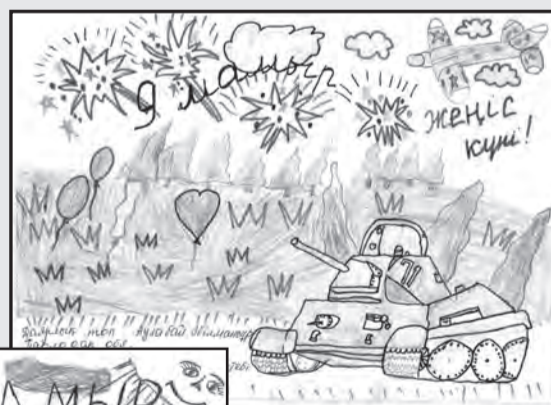

• Конабаев Диас

Рисунки учащихся Северной СОШ
Цитынского района

• Инсебаева Фатима

• Аулабай Әбілмансур

• Аубакирова Аяжан

сенің әлемің

№№7-8

(218-219)

от 6 мая
2016 года**Полезный, безопасный...**

В СОШ № 21 с 11 по 22 апреля 2016 г. прошла республиканская информационная кампания «Безопасный интернет». Основная цель кампании – довести до школьников, педагогов и родителей информацию о проблемах агрессивного Интернет-контента, повысить культуру пользования Интернет-ресурсами, рассказать об ответственности взрослых в отношении контроля за Интернет-активностью несовершеннолетних.

Во время акции проведен конкурс рисунков «Я ишу в сети добро» среди учеников 1-11 классов. На эту тему прошли дебаты «Этикет сетевого общения» для учащихся 6 классов, «Интернет: за и против» - для 7 классов. Педагоги провели классные часы с младшими классами «Детям нужен с детских лет безопасный интернет». Для среднего и старшего звена тема беседы звучало немного иначе - «Полезный, безопасный интернет».

Учителя уверены, что теперь компьютерная грамотность детей, родителей и педагогов повысится, а значит, проблем с Интернетом различного характера станет меньше.

*Каурденова Н.А.,
Мокроусова А.Г.,
учителя информатики*

Браво, право!

В СОШ № 21 среди учащихся 5-6 классов проведена беседа «В мире права и закона». Цель такой беседы -

подвести школьников к пониманию сущности права. Дети должны осознавать, что право - мера свободы и справедливости. Кроме этого задачей мероприятия было развитие у школьников самостоятельности, творческие способности, ставя перед ними задачи проблемного характера, которые необходимо было решить. Организаторы считают, что подобные беседы прививают навыки исследовательской работы, воспитывают активную жизненную позицию, формируют нравственные качества, правовую культуру учащихся.

*Милена Блинникова,
Ангелина Пичугина,
ученицы 8 «б» класса*

Сочинение о героях

Пишу сочинение я о героях,
Что нашу страну заслонили собою,
Себя не жалея, сражались они,
Чтоб жили спокойно мы в мирные дни.
Чтоб мамы детей никогда не теряли,
Чтоб хлебные нивы в огне не пылали,
Чтоб бомбы не выли, а песни звучали,
И бабушки с внуками в парках гуляли.

*Ирина Соколова,
ученица 7 «Д» класса*

• **Валя Котик** вместе с мамой и братом Виктором ушел к партизанам. Пионер, которому только-только исполнилось **четырнадцать лет**, сражался плечом к плечу со взрослыми, освобождая родную землю. На его счету - **шесть вражеских эшелонов**, взорванных на пути к фронту. Валя Котик был награжден Орденом Отечественной войны 1 степени, Медалью «Партизану Отечественной войны» 2 степени. Валя Котик **погиб как герой**, и Родина посмертно удостоила его звания **Героя Советского Союза**. Перед школой, в которой учился этот отважный пионер, поставлен ему памятник.

Любить и уважать

Для учеников 3 «Д» класса СОШ № 21 прошел классный час «Моя семья». Целей у этого классного часа было поставлено немало. Через беседу учитель хотел развить у детей интерес к истории своей семьи, семейным традициям, сформировать положительное отношение, уважение к семьям одноклассников. Задачей такого урока было сплочение классного коллектива, коллектива учащихся и родителей, сплочение семей. Педагог также определил сверхзадачу - воспитание чувств любви и гордости за свою семью, уважения к родителям, к традициям семьи. На уроке школьники развивали коммуникативные умения и доброту.

*Плетюхина Ю.В.,
классный руководитель*

Письмо-обращение

В СОШ № 21 учащиеся 4 «В» класса приняли участие в открытом уроке по познанию мира на тему «Полезные ископаемые».

Одной из поставленных задач была организация исследовательской беседы в группах. Учащимся давались задания, требующие осмысления, анализа и обобщения в виде постера и написания эссе на тему «Письмо-обращение к людям планеты о бережном использовании полезных ископаемых», «Богатства, которые невозможно восстановить». Ребята с интересом выполняли задания и успешно справились с работой.

*София Комарова,
Ксения Ахмолдина*

То, что с тобой всегда

Ученики 1 «В» класса СОШ №21 посетили классный час на тему «Семья – это то, что с тобой всегда!». Учитель провел с ребятами познавательную беседу на тему самого дорогого, что есть в обществе – на тему семейных ценностей.

Богдан Захаров

**Мадонна
военной поры**

Дорогая прабабушка! И снова люди празднуют День Победы. Город преображается. Хорошеет и твой палисадник, где на свежескопанных клумбах проклевываются первые росточки цветов. Как-то я без особого усердия работала в нем, и бабушка с укором произнесла: «Моя мама в войну одна всю дачу перекопала, чтоб мы от холода не околели».

Я пожалала плечами: «Дача и война - какая связь?»

И тогда бабушка поведала мне о тебе.

Летом сорок первого под непрерывными бомбежками с грудным младенцем на руках и двумя крохотными дочурками тебе пришлось бежать из оккупированной немцами Орловщины в Подмосковье. Без денег, без документов, с двумя узелками пожитков добралась ты до Подмосковья, где и поселилась в холодном дачном домике глубокой осенью. Мысль, что, если не утеплишь ветхое жилище, то дети умрут от холода, заставила тебя за три дня перекопать тридцать соток земли и обложить дом тяжелыми пластами дёрна. Выдалбливая ломом твердую, как камень, землю, ты поставила изгородь, вырыла погреб, починила печь и заготовила дрова. Эта работа не каждому мужчине под силу.

Еле держась на ногах от усталости, надорвав на руках сухожилия, ты сумела окружить своих детей заботой и лаской. Материнская любовь превозмогла всё.

Милая прабабушка Ефросинья! Мадонна военного лихолетья, в фуфайке, кирзовых сапогах, с ломом и топором! Твой подвиг так же велик, как велик подвиг моего прадеда Никифора, погибшего под Ленинградом. Ведь ты спасла самое дорогое - детей.

*Татьяна Кривошеенко,
ученица 9 «Д» класса*

**Куда идти
за нужными знаниями**

Учащиеся 4 «Д» класса в сопровождении классного руководителя Сыздыковой Г.М. посетили Пожарно-технический центр.

В зале музея представлена история развития пожарного дела. Ученики увидели экспонаты, принадлежащие пожарной службе. Экскурсовод рассказала о героях, спасавших людей во время пожаров, которые не были пожарными. Ребята повторили правила поведения при возникновении пожара, пользуясь макетами зданий. Благодаря экскурсии учащиеся узнали о больших пожарах, случившихся в нашем городе, их причинах, старинных и современных средствах пожаротушения, методах борьбы с огнем. Экскурсовод еще раз напомнила ребятам о правилах пожарной безопасности и поведении в чрезвычайных ситуациях.

*Родионова О.В.,
старшая вожатая*

Там, где хранится прошлое

Областной краеведческий музей посетили ученики 7 «Д» класса СОШ № 21. Спецкурс «Краеведение» ребята изучали в течение года. Оказавшись в музее, они с большим интересом ознакомились с археологическими экспонатами, посвященными природе и историческим этапам развития Казахстана.

*Глазко В.М.,
учитель географии*

Внуки - следопыты

Учащиеся 6 классов СОШ № 21 посетили музей «Деды - ветераны, внуки - следопыты» во Дворце школьников имени М. Катаева. Экскурсия была очень интересной: за сравнительно короткий промежуток времени ученикам удалось узнать много новой и полезной информации.

*Далия Кулигина,
6 «Д» класс*

*Талантыға нұр жауар***Ақын бала**

Кузеев Ислам № 21 жалпы орта білім беру мектебінің 3 «А» сыныбының оқушысы. Павлодар қаласының тұрғыны. Жас балдырған ақын 5 жастан бастап алғашқы өлең жазуды балабақшадан бастайды. Өзінің ой-өрісіне қарай «Атама», «Әкеме», «Анама», «Әжеме» т.б. тамаша өлеңдері бар. Қазіргі таңда бала ақынның қоржынында жиырмадан астам өлеңдері бар. Ол ақындықты өз ұстазы Кенжебаева Бақытқайша Рахымғалиқызынан үйреніп, өтірік өлең, өлеңдер жинағын жинақтай бастады. Жалпы ақындық нағашысынан дарыған екен. Исламның келешегі зор, ізденісі мол, жас талант иесі болсын деп тілектеспіз!

Атамның ақылы

Жақсы бала атанып,
Сыйлай біл балам кісіні.
Жаман бала атанып,
Қол жұмсама кішіге.
Үлкенді көрсен көшеде,
Көрмегендей болма сен.
Иіліп сәлем бер балам,
Қартаясың ертең сен.
Ослылайша ақылдан,
Айтады атам күн ерте
Кішіде өсер ертең-ақ
Үлкендікті көрсетпе.

№7-8

(218-219)

от 6 лая
2016 года**Бабаларға алғыс**

Соғыс қаншама азап тигізді. Қаншама жанның өмірін қиды. Қыздарды да аямады. Соғыс дегенді айтқымда келмейді. Бірақ қаншама ата-бабамыз «Отанды қорғаймыз» деп өздерінің өмірін қиды. Соғыста не болғанын, сұрағымда келмейді. Төрт жыл қысқа болып көрінді. Бірақ осы 4 жылдың ішінде де, қаншама ата-бабамның қаны кетті. Кейбіреуі аштықтан қырылды. Немістердің қинаған ісі ғой. Қаншама адамды партизан қылып атып жіберді. Біз ешкімге тиіспеген елміз! Қаншама атамызды осы соғыс мүгедек қылдырды.

*Мейрам Али***Ардагерлерді мақтан тұтамын**

Менің атам Ұлы Отан соғысына қатысты. Ол өз елін, жерін фашистерден қорғаған. Соғыс кезінде жиырма миллион адам қайтыс болды. Немістер балаларды, әйелдерді, көрі кісілерді аямай өлтірген. Менің атам Серікпай Бекішұлы Ұлы Отан соғысына қатысқаны үшін қырық бес медальдарға ие болған. Атамды мақтан тұтамын!

*Сарбасова Айнела***Ержүрек батырлар**

Біз Отанымызды қорғау керекпіз. Отан бәрімізге аса қымбат. Ұлы Отан соғысына қатысқан ержүрек батырларымыз біздің Отанымызды қорғап, сақтады. Кеңес Одағының Батыры атағын алған Мәншүк Маметова, Әлия Молдағұлова, Төлеген Тоқтаров, Бауыржан Момышұлы және басқалары ерен ерліктері туралы жазылған шығармалар өте көп.

*Мухаметжанова Аружан***Мен бейбітшілікті қалаймын!**

Соғыс әлемдегі ең жаман сөз. Өйткені, соғыста көптеген адамдар қайтыс болды. Бірақ олардың есімдері біздің жүрегімізде мәңгі қалады. Соғыс ашудың кесірі. Сондықтан соғыс ешқашан болмасын. Мен соғыстың болғанын қаламаймын. Мен соғысты жек көрем! Бейбітшілік жасасын!

*Рахимов Аруан***Терроризм деген не?**

Мен соғысты жек көрем! Соғыс болғанда жаулар адамдарды азаптайды. Қаншама адамдар қайтыс болады. Ал, терроризм - ол соғыстың бір түрі. Оның мақсаты - мемлекеттің бейбітшілік пен тыныштықта өмір сүруіне кедергі жасау. Террорды көшеде, және демалатын жерлерде, көп адамдар жүретін жерлерде, сауда саттық орталықтарында, тіпті оқу орындарында кез келген уақытта жасалады. Біздің елімізде соғыстың осындай жаман түрі болмасын.

Саин Амина

Алия Молдағұлова майданға бірден алынған жоқ. Военкомат бөлімінде бойы өспей қалған десті.

Жеңіс Ұлы мереке

Мен соғысты көргенім жоқ. Біздей жас ұрпақ соғысты теледидардан көреміз, кітаптардан оқимыз. Ұлы Отан соғысы туралы ұмыту мүмкін емес. Сұрапыл соғысқа қатысушы жауынгерлердің бірде-бірі ұмыт болмауы керек. Біз Отанымызды қауіп-қатерден қорғаған үшін ата-бабаларымызға алғыс айтуымыз керек. Мамырдың тоғызы – Жеңіс күні, мереке. Бұл әлемде теңдесі жоқ ұлы мейрам.

*Рахметолла Қарлығаш***Біздің батырлар**

Біздің ата-бабаларымыз бейбіт өмір үшін соғысқан. Қазіргі заманда тамақ бар, жылы үй бар. Бұл соғысқа қатысқан адамдардың арқасы. Әлия Молдағұлова, Мәншүк Маметова, Талғат Бигельдинов тағы да басқалары соғыстың қаһармандарының ерліктері мәңгі есімде сақталады.

*Тайлаков Олжас***Мен соғысты жек көремін!**

Соғыс адамзатқа қайғы әкеледі. Отанымызды фашистен қорғау үшін аталарымыз әкелеріміз соғысқа аттанды. Елімізді жаудан қорғады, қолдарына винтовка алып жауларға оқ жаудырды. Жаулар жерімізді өртеді, қалаларымызды қиратты. Мен соғысты жек көрем! Аталарымыз елге жеңіспен оралды. 1945 жыл 9 мамыр жеңіс күні. Соғыс болмау үшін әр елмен дос болу керек, бейбітшілік жасасын.

*Нұрмағамбет Асанали***Соғыс болмасын!**

Соғыс табиғатымыз бұзылады. Қаншама адам қайғырады. Бізге ата-бабамыз бейбітшілікті сыйлады. Сол адамдарға мен ризамын.

Нысанбаева Дарина**Жеңіс туралы оқушы ойы**

1941-1945 жылдар аралығында сұм соғыс болды. Біздің ата-бабаларымыз осы соғысқа қатысып, жауды ерлікпен жеңіп шықты. Бізге бейбітшілік орнатып, бақытты балалық шақ сыйлады. Мен болашақта елімді, жерімді қорғайтын әскери адам болып, Отанымға қызмет етемін.

*Аңсар Айдәрбеков***9 Мамыр**

9 мамыр – халқымыз үшін сұрапыл соғысты жеңіп, салтанат құрған күн. Ұлы Отан соғысы жылдарында ерлікпен қазақ тапқандардың есімдері біз үшін қасиетті, де қастерлі. Өз өмірлерін Отан үшін, демек біздің азаматтығымыз үшін құрбан еткендердің алдында қарыздармыз. Отан соғысына қатысқан Б.Момышұлы, И.Панфилов, Нүркен Әбдіров, Қасым Қайсенов, Әлия Молдағұлова, Мәншүк Маметова, Талғат Бегилдинов, Мәлік Ғабдуллин. Бұл батыр адамдар қазір болмаса да, олардың есімдері ел есінде қалады.

*Аяри Есбулатова***Жеңіс мерекесі**

Биыл Жеңіс күні мерекесіне 71 жыл толып отыр. Ұлы Отан соғысы төрт жылға созылды. Бұл соғысты ешкімде ұмытпады, ешнәрсе де ұмытылмауы керек. Жеңіс күні сан мыңдаған ұрпақ үшін ортақ мереке. Халқымыз соғыстың зардабын көрсе де, немістерді жеңіп шықты. Бұл мерекені ардагерлер, тыл ардагерлері тосып, тойлап өтеді.

*Айша Берекелі,
Фарица Иманғали***Жеңіс туы жаса мәңгі!**

Адамзат тарихындағы ең сұмдық соғыстың болып өткеніне 71 жыл толды. Бірақ жеңістің ұмытылмайтыны сияқты, соғыста өшпестей ізін қалдырды. Бұл мереке – бейбітшілік пен қайырымдылықтың мәңгі жасампаздықтың мерекесі. Жеңіс туымыз мәңгі желбіреп, Отанымызда ешқашан соғыс болмасын.

*Гаухар Урумбаева***Біз жеңіс ұрпақтарымыз**

Жеңіс күні 9 - мамыр – бүкіл дүниежүзі бойынша үлкен мейрам. Әсіресе, бұл мерекені қайсарлықпен шайқасқан ардагер аталарымыз тойлайды. Бізге жеңіс сыйлаған барша аталар мен әжелерге жас ұрпақтар атынан алғысымызды білдіреміз. Біз жастар жеңістің ұрпақтарымыз. Батыр аға, аталарымызды мақтан тұтамыз.

*Айдана Сыздықова,
Сыйылғазы Саня*

9 мамыр жеңіс күні. Бұл күні соғыстың алғы шептерінде қайсарлықпен шайқас жүргізіп, ерліктің сан үлгісін көрген ардагерлер тойлайды. Ұлы Жеңіс күні елі мен жері үшін жаның пида еткен туған жеріңе, ауылыңа оралмай қалған ерлерді бүкіл ел болып еске түсіреді. Отанымыз ерқашан аман болып, сұм соғыс болмасын.

*Алтынгул Сабыр,
Рахим Саня**«Қаламгер» баспа орталығы,
Оқушылар сарайы***Құттықтаймыз!****Өнерлі бала - елдің көркі**

Кереку елінде Ұлы Абайдың 170-жылдығын атап өту әліде жалғасын табууда. Жыл сайын жалпы білім беру мектептерінің бастауыш сынып оқушылары арасында Абай оқулары өткізіліп отырады. Ағымдағы жылы шаһарымыздың №35 жалпы орта білім беру мектебінде «VII Абай оқулары» атты қалалық сайысында жас абайтанушыларды сайысқа жинады.

Мектебіміздің 4 «г» сынып оқушысы Ғалымжан Айбек те, бұл әдеби сайысқа жыл бойы дайындалып үлкен үміт арқалап, сайыста үмітіміз ақталды. Айбегіміз «Өлең сөздің патшасы,

сөз сарасы» аталымында бас жүлдеге ие болып, жеңіске жетті. Оқушымыз бұл жарысқа дейін де талай сынға түсіп, шыңдалған еді. Ұлы Абайдың туғанына 170 жыл толуына орай облыстық Ж.Аймауытов атындағы қазақ драма театрында ақынның шығармашылығына арналған «Желсіз түнде жарық ай» атты моноспектакльге қатысқан еді. Айбек менің ғана шәкіртім емес Абай шығармашылығын оның ақыл нақылын кеңінен насихаттап жүрген абайтанушы Даниял Есеновтың шәкірті. «Аққуда өткен Абай күні» тойына мұрындық болған философия ғылымдарының докторы, академик, абайтанушы, Лебяжі ауданының Құрметті азаматы Ғарифолла себепші болған еді. Осы шараға қатынасып, Лебяжі әкімінің арнайы сыйлығына ие болды. Қазақтың «Тәрбие тал бесіктен» дегендей баламызға ерқашан қолдау көрсетіп жүрген ата-анасына алғысымыз шексіз. Адам баласы адам баласынан ақыл, ғылым, ар, мінез деген нәрселермен озады, дегендей, Айбегіміз әлі де биік шыңдарды бағындырып, биіктерден көріне берсін! Жеңісін құтты болсын жас дарын!

*№17 ЖОББСОБМ,
бастауыш сынып мұғалімі
Бақытжан Смағұлова*

**«... они будут жить в нашем сердце,
ведь они вложили в него свою жизнь...»**

Мой дед Джумадиев Жукен Джумадиевич родился 17 октября 1920 года в ауле №19 Баянаульского района Павлодарской области. Дедушка вырос на руках прадеда Джумади Утемкова, который в 1931 году поручил воспитание моего деда своему сыну Шаяхмету. Мой дед пошел в первый класс в г.Риддере. Первым местом его работы была Алма-Атинская нефтебаза.

Майским набором в 1940 году он пошел служить в армию - в г. Коломна Московской области в 403 гаубичный артиллерийский полк связистом взвода управления. Их готовили по Суворовскому принципу «тяжело в учении - легко в бою».

Сегодня подрастает правнук Джумадиева Жукена Джумадиевича - Джумадиев Арystан Бауржанович. Спасибо деду за Победу!

В мае 1941 года часть выехала на учения в Брянский лес, где они узнали о нападении фашистской Германии на нашу страну. Часть направили под город Оршу Смоленской области. Молодые солдаты прошли здесь боевое крещение...

Это были тяжелые дни - у врага было превосходство и в живой силе, и в технике, а главное, в авиации. К осени 1941 года их части оставили Оршу, Смоленск, Вязьму, Малоярославец, отступали до подступов к Москве. Тогда в дедушкину батарею (и во всё войско) поступили новая техника и вооружение, на

фронте появилась легендарная «Катюша».

Со 2 на 3 декабря их направили на прорыв в сторону Нарофиминска и Можайска, где происходил массированный артиллерийский обстрел переднего края фронта, затем в бой вступили танки и пехотные части, а артиллерия встала на колеса и двинулась следом. Впереди деда шел разведчик Петр Рязанцев, комбат капитан Вашин и дед радист. Они освободили одну деревню, шли дальше, затем на подступах к городу застряли из-за очень мощной обороны врага. Тогда мой дед получил тяжелое ранение. С поля боя его вынес разведчик, он же и доставил его в госпиталь в г. Подольске. Комбат Вашин погиб в том бою. Дедушка же перенес 4 операции до

декабря 1942 года, встал на ноги. Уже в начале 1943 года его и еще 30 курсантов отправили в г. Петропавловск учиться снайперскому делу. В августе 1943 года его отправили в 543 стрелковый полк 120 дивизии, откуда он опять ушел на фронт. С этим батальоном он прошел по фронтовым дорогам от стен Ленинграда до Чехословакии, где для них и закончилась война.

Однако попал мой дедушка домой только в 1946 году, так как после войны был направлен в 144-ый отдельный гвардейский десантный батальон связи Германии.

Джумадиев Бауржан Алпысович, внук Ж.Д. Джумадиева

«Буду сражаться до последней капли крови!..»

моему прадеду
КАДНИКОВУ МАРКЕЛУ ГРИГОРЬЕВИЧУ

«Буду сражаться до последней капли крови!..»

Войну я видел в кино и читал о ней в книгах. Но самыми яркими и правдивыми в моей памяти стали рассказы о войне моей прабабушки.

Мой прадед Кадников Маркел Григорьевич родился в 1926 году в Свердловской области Висимского района, в селе Б-Галашки. Рос он в многодетной семье, где с малых лет приходилось выполнять непосильную работу. Окончил 4 класса. В 18-летнем возрасте ушел в ряды Советской Армии, три месяца учился военному делу, а в сентябре 1943 года был отправлен на фронт. Прадедушка мне рассказывал, что во время войны люди, защищавшие свою Родину, становились намного сильнее и выносливее. Поэтому и победили.

Мой дедушка прошел войну от начала до конца. В солдатских сапогах шагала по дорогам Прибалтики, Румынии, Венгрии, Донца, брал Одр, был в Кенинсберге (Калининград), в Германии, в Финляндии. Во время Великой Отечественной войны служил командиром пулеметного расчета первого отделения.

У него есть Орден Отечественной войны 2-ой степени, медаль «За отвагу», медаль «За трудовую доблесть», медаль за Победу над Германией, юбилейные медали президиума Российской Федерации, медаль имени Жукова, Орден Красной звезды; Медаль за победу над Германией; За взятие Кенинсберга.

Всего наград у моего прадедушки около двадцати. Мы часто разговаривали с ним. Однажды я задал ему вопрос: «Дедуля, вот ты воевал с первых дней наступления врага. О чем ты думал, когда увидел вооруженного немца - врага Родины?» Дедушка, прищурив свои добрые глаза, ответил: «Артемюшка, скажу тебе честно, первым делом, вспомнил семью, родную деревню и любимую младшую сестренку. Любил их больше жизни, поэтому дал себе клятву: буду сражаться до последней капли крови!» Вот такое решение принял перед боем в 1943 году старшина Кадников.

И мой прадедушка прожил долгую жизнь, вдвоём с прабабушкой воспитали троих детей, дождался внуков и правнуков. Умел всегда поддержать, помочь, подбодрить, пошутить. Моего прадедушки Кадникова Маркела Григорьевича нет уже 2 года... Нам очень не хватает его. Я горжусь и очень часто вспоминаю своего прадедушку. Спасибо, дедушка, за мир!

Артем Полин, правнук М.Г. Кадникова

Гомар Эмина, 4 «Г» сынып, Б.Момышұлы атындағы №22 ЖББМ, Павлодар қаласы

Ардагер атама алғыс

Біздің атамыз 21 жасында, 1938 жылғы қыркүйек айында Алматы қаласынан әскерге шақырылды. Атамыз сол кезде педогогика институтында оқып жүрген. Бірінші соғысы, 1940 жылғы қаңтар айынан наурыз айына дейін Маннергейм қорғаныс сызығын алу үшін, карель мойнақта шаңғы бөлімше командирі ретінде ұрыстарда қатысты. Екінші соғысы, Казан танкі мектебін бітірген соң, әскерге жеберілді. Соғыста сексен

алтыншы танк взводтың командирі болды. Атамыз Польшаны, Венгрияны, Чехословакияны, Румынияны, Украинаны, Молдавияны босатты. Атағы шыққан Берлин операциясына қатысты. Үшінші соғысы. Берлинді алғаннан кейін, қиыршығыс майданында Қытайды Жапония жауларынан босату үшін Манжурия ұрыстарда қатысты. Майданнан 1946 жылғы тамыз айында елге қайтты, бір айсыз сегіз жыл Отанды қорғады. Атамыздың ұл - қыздары, немере - шөберелері жыл сайын, мамырдың 9 бейіт басында ардагер атамызды еске алып дұға оқуға жиналады. Атамыздың өмір баяны, Отан соғысындағы батырлығы

• Фотосуретте Фелман Тәліп, Германия, Берлин, 1945 жыл маусымның 17 жұлдызы

бізге - ұрпақтарына үлкен үлгі. Ардагер атамызға мәңгілік алғыс білдіреміз және есте сақтаймыз!

Б.Момышұлы атындағы №22 мектеп, Әбілмансұр Тәліп

Ата ерлігі - ұрпаққа онеге

Менің атам Әбен Кәкен Әбенұлы, соғыс ардагері, полковник, білім саласының мәртебелі жұмыскері. Ол 1 қаңтардың 1923 жылында Павлодар облысы, Успен ауылында дүниеге келген.

Ең бірінші шайқасқа 1942 жылдың күзінде, Калинин облысы, Ржев-Сычевка майданының басында, 120 м/м миндивизионының 101 бригадасы, 39 әскерінде қарумен қамтамасыздандыру взводты бөлімінің командирі ретінде қатысып, сержант лауазымында фашистерді миналарымен асыраған.

Сол кезде бұл бригада Кеңестік басқарудың жау басымды күштерін тежеп, Сталинградқа өткізбеу нитені жүзеге асыру шараларына қатысқан. Ал, 1944 жылдың жазында, Приекуле тауларынан 8 шақырым (Латвия) жерде бір топ жауынгерді басқара жауға шабуыл жасап, оларды шегіндірумен қатар 4 фашисті өз қолымен жойғаны үшін Қызыл ту жауынгерлік орденімен марапатталған. Ер-азаматтармен қатар сонау ауыр жылдары тізе қосып, соғыс ауыртпалығын бірге кешкен әйелдер де өз ерліктерімен көптен күткен Жеңісті жақын-датуға аянбай үлес қосты. Шексіз қайратты атам әрқашанда комсомолша белсенді бола өзінің соғыстас жолдастарымен тығыз байланысып, кішкене Отанының, жас ұрпақтың тағдырына жанашыр азамат болып табылады атамның жадысынан сол қиын да, Ұлы Отан соғысы жылдарындағы мақтан тұтар жеңістерімен белгілі күндер ешқашан кетпейді.

Мерей Киякова, «Арай» баспасөз-орталығы Б.Момышұлы ат.№22 ЖОББМ

Менің атам

Фашистер Отанымызды жаулап алған, Мерген қыз Әлия ел үшін жанын қиған. Пулеметші Мәншүк те жанын берген, Фашистер елімізді жаулап алған.

Атам соғысқа мен үшін, ел үшін барған Жер үшін, Отан үшін соғыста қаза тапқан. Батылдығына, ерлігіне, мәңгі бас иеміз, Ұрпағы оның, батыр болуды армандаған.

Маканов Данат, 4 сынып Северный ЖОББМ

Уәли деген атамның Шөбересі мен болам. Мен атамның ерлігін Жүрегімде сақтағам. Мен атаммен мақтанам Сол атамнан үлгі алам.

Әркен Ділназ, 2 «г» сынып, №17 мектеп

Атамды мақтан тұтамын

Менің нағашы атам Нұрғалиев Мұқамеди майданға Куйбышевтың райвоенкоматымен 1939 жылы қараша айында шақырылды. 1939-1940 жж. советтік-фин соғысына қатысты. Ұлы Отан соғыс басталғанда ол Прибалтиканың жауынгерлік әскери бөлімінде қызмет етті. Қару артиллериясының нысанашы-

сы болды. Содан кейін қару командирі болып тағайындалды. Соғысты 8-ші әскери құрамында Прибалтикада қарсы алды. Бұдан әрі ол Кронштадте және Ораниенбаум плацдармында Ленинград межелерінің Ленинград майданында соғысты. Барлық қамалды өтті. Соғысты Румынияда аяқтады. Жеңістен кейін Украинаның Одесса қаласында, фашистік Германия ликвидациясында бомбо-

диверсия болып қатысты. «2» және «3» деңгейлі Ұлы Отан соғысының және көптеген басқа мерей ордендері бар: «Ерлігі үшін», «Ленинград қорғанысы үшін», «Фашист Германиясының жеңісі үшін» және т.б.

Гомар Эмина, 4 «Г» сынып, Б.Момышұлы атындағы №22 ЖББМ, Павлодар қаласы

СПАСИБО ДЕДУ ЗА ПОБЕДУ!

«...первыми в берлинскую ратушу 29 апреля 1945 г. ворвались солдаты взвода лейтенанта Кенжебая Маденова», - писал Г. Жуков.

СТЕНА ПАМЯТИ

Ешқашан соғыс болмасын

Иә, соғыс деген сөз құлаққа жағымсыз естілетін, қайғы – қасіретке толы қаралы сөз. Содан бері қаншама жылдар өтсе де, ешнәрсе ұмытылған жоқ. Соғыстың кесірінен талай қан төгілді. Ардагерлердің Отан үшін төгілген қанын бағалау, оларды ұмытпау бүгінгі ұрпақтың борышы. Бізге жарқын болашақ, бақытты өмір сыйлаған ардагерлеріміздің ерлігін ешқашан ұмытпауымыз керек. Олар бастан кешкен сұмдықты, ендігі жерде ешкім көрмесе екен.

Әрине, мен, бейбіт заманда бақытты ғұмыр кешіп жатқан баланың бірімін. Біздің өз қалауымызбен өмір сүріп, мектепте алаңсыз білім алып жатқанымыз батыр аталарымыз бен апаларымыздың арқасы. Жер бетіндегі барлық баланың тілегі, бейбіт өмір. Мен де осы бір жарық дүниенің жақсылығын сезініп, өміріміз соғыссыз өтсе екен деп тілеймін!

Феримхан Арман,
№3 Успен ЖОББМ

Дети рисуют победу!

Адрес редакции:

Республика
Казахстан, 140000,
г.Павлодар,
ул.1.Мая, 27,
каб. №225
Телефоны
редакции:
328506, факс:328517
twoj_mir@mail.ru

Учредитель:

Общественная орга-
низация ОДЮО

Гл. редактор

А.Аипова

Редакторы:

А.Аипова
В.Даирбаева

Дизайнер:

В.Даирбаева

Периодичность

выхода:

2 раза в месяц

Выпускающий

детский

редактор:

Өсербай Серікжан

Территория распространения - Павлодарская область. Соб-
ственник и учредитель: ОО «Областная детско-юношеская
организация Павлодарской области». Газета зарегистриро-
вана в Министерстве культуры и информации Республики
Казахстан. Регистрационное свидетельство о постановке на
учет средств массовой информации №7917-Гот12.12.2006 г.

Отпечатано в ТОО
«Дом печати»
(г.Павлодар, ул.Лени-
на, 143).
Тираж: 1000 экз.
Заказ № 896

Рисунки воспитанников изостудий «Сымбат» и «Палитра»
областного Дворца школьников,
руководители Каркавина Елена Александровна,
Дмитрева Васелина Александровна